

MUSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 dekabr 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 273 (6301) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

Dəm qazı
Bakıda
daha iki
can aldı

yazısı sah.14-də

Gündəm

**İtkin düşmüş 6 neftçinin
cəsədi tapıldı**

Digərlərinin
axtarıları davam
edir; yarallıların
vəziyyəti stabilidir

yazısı sah.4-də

**İş hansı hallarda dayandırılmalıdır
- konkret şərtlər və tələblər**

yazısı sah.10-də

**FTX İŞİD-ə qoşulmağa gedən
azərbaycanının adını açıqladı**

yazısı sah.8-də

**Nardaranı qarışdırın
"xarici qüvvə" kimdir?**

yazısı sah.6-də

**AXCP adı uğrunda məhkəmənin
günü müəyyənləşdi**

yazısı sah.7-də

"Günəşli" faciəsində terror izi

yazısı sah.6-də

**Müsavat Nərgiz Yaqublunun
adına mükafat təsis etdi**

yazısı sah.3-də

**Həbsdəki general Akif Cəvdarovla
bağlı ilginc xəbər**

yazısı sah.3-də

**Rusiya qondarma "soyqırım"ı
inkar qanunu qəbul etsə...**

yazısı sah.11-də

**Leyla Yunusun məhkəməsi
təxirə salındı**

yazısı sah.3-də

**Türkiyəyə qarşı embarqo
Azərbaycana ciddi
təsir etməyəcək**

yazısı sah.14-də

**Abid Şərifovun Pekindən dönə
bilməməsi faktlara çevrilir**

yazısı sah.3-də

Sabiq MTN şefi nazirləri necə işdən çıxardıb - şok adalar

ELDAR MAHMUDOV QUDASININ YANINA GÖNDƏRİLİR - GƏLİŞMƏ

MTN rəhbəri 2005-ci ilin oktyabrında dövlət çevrilişinə cəhd ittihamı ilə həbs edilən "prezident Əli İnsanovun baş naziri" kimi Əvəz Ələkbərovun adını çəkib və karyerasını bitirib; Misir Mərdanov haqda da kompromatlar varmış; iqtidar komandasında sabiq MTN şefinin həbsini istəyənlərin sayı niyə çoxdur?

yazısı sah.5-də

Rusiya Xəzərdən Azərbaycana və Türkiyəyə barmaq sılıkələdi

Şimal qonşumuz Ankara ilə gərgin münasibətlər fonunda və Ərdoğanın Türkmenistan səfəri ərefəsində dənizdə növbəti güc nümayişinə başlayıb; Xəzərin yeganə sahibi olmasına göstərməklə Kreml nə demək istəyir?..

yazısı sah.8-də

**Sərdar Cəlaloğlu:
"Qafqaz
Müsəlmanları
İdarəsi ləğv
olunmalıdır"**

yazısı sah.11-də

**Mirvari Qəhrəmanlı:
"Heç vaxt ola
bilməz ki,
dənizin ortasında
kamikadze
tapılsın..."**

yazısı sah.12-də

**Oğlunun doğum
gündündə itkin
düşən neftçinin
dəhşətlə həyat
hekayəsi**

yazısı sah.15-də

Yeni nəqliyyat idarəsinin yaradılması barədə fərman verildi

Prezident İlham Əliyev Sumqayıt şəhərində avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi haqqında fərman imzalayıb. Lent.az prezidentin syntaxis istinadən xəbor verir ki, fərman Sumqayıt şəhərində avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması sahəsində idarəetməni təkmilləşdirmək məqsədi ilə verilib. Fərmana əsasən, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı yanında Sumqayıt Avtomobil Nəqliyyatı ilə Sərnişində İdarəsi yaradılır.

Nazirlər Kabinetinə Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı yanında Sumqayıt Avtomobil Nəqliyyatı ilə Sərnişində İdarəsi işçilərinin say həddi barədə təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etməli, Nəqliyyat Nazirliyinin Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti işçilərinin say həddinə bir ay müddətində yenidən baxmalı və Prezidentə məlumat verməli, Sumqayıt Avtomobil Nəqliyyatı ilə Sərnişində İdarəsinin maddi-texniki təminatı məsələlərinin həlli ilə bağlı zəruri tədbirlər görməlidir.

ABŞ ümid edir ki...

"Cənab Uorlik və digər həmsədrlər bu il ərzində prezidentləri bir araya gətmək və münaqişənin hellində irəliləyiş elde etmək üçün səylərini artırıblar". Günoşlu yağındakı faciədən danışan səfir bunu böyük faciə adlandırdı.

O bildirib ki, ABŞ hökuməti, səfirlilik və səfirliliyin əməkdaşları hadisədə ölenlərin ailələrinin kədərini bölüşür.

"ABŞ-la Azərbaycan Xəzər dənizində obyektlərin təhlükəsizliyi ilə bağlı nə kimə əməkdaşlıq edə bilər", - sualına cavabında səfir qeyd edib ki, hadisə ilə bağlı araşdırma aparıldığına görə əlavə heç nə deye bilməz.

"Elm" tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühəsibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürəcülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel/Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «Iran» klinikasının yanında
Tel/Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;
Mob: (055) 660-07-05

"Qaya Mətbuat Yayımları" MMC!

- İtənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Öger siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisiñizə çatdırılmasınız;

- Mətbuatı slidiqdan sonar abune haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazımlı gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

"Yeni Məsəvət" - 0.40 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmek lazımlı deyil,

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Hüquq müdafiəcisi əfv olacağı ehtimallarından danışdı

Yeni il yaxınlaşdıqca siyasi məbusların ailələrinin ümidi artmaqdır. Buna səbəb hor il olugu kimi, bu il dekabrın son günlərində ölkə başçısı tərəfindən əfv sərəncamının veriləcəyi barədə yayılan xəbərlərdir. Praktikanın göründüyü kimi, demək olar ki, son illərin bu günde əfv sərəncamı ilə bir sira məbuslar azadlığa buraxılıb. Əfv Komissiyası üzvlərinin və hüquq müdafiəcilerinin açıqlamaları Yeni ilə bağlı gözləntiləri artırır.

İnsan Haqları üzre Birgə İşçi Qrupu artıq işlərini yekunlaşdırıb. Məbuslardan ibarət yekun siyahı Əfv Komissiyasına təqdim edilib.

İşçi Qrupunun üzvü Seadət Bənəniyari "Yeni Məsəvət" açıqlamasında əfv hazırlıqlarını sürətlə davam etdiriyin açıqlayıb: "Son günlərdə ölkəmizdə baş verən hadisələrin əfv sərəncamının verilmesinə təsiri olmamalıdır. Çünkü bu sərəncam neçə-neçə ailenin sevincini deməkdir. Yeni ilin ilk günlərdən olmasına böyük sevinc olacaq. İşlərimiz hər an gedir. Yəqin ki, bunun bəhəresini görəcəyik. Əfv Komissiyasına təqdim etdikimiz siyahi inanıram ki, nəzərə alıncəq. Tam olmasa da, bir qismindən nəzərə alınacağına ümidi edir. Adətniz bizi və Əfv Komissiyasına yüzlərə məbus müraciət edir. Cəmiyyətin diqqət mərkəzində olan məbuslar belə sərəncamlarda daha çox diqqətələr olurlar. Biz çox çalışırıq ki, bu insanlarından da adları həmin siyahıda öz əksini təpsin. Arzu edirəm ki, hamimizin ümidi olsun. Üzümüzə gələn bayramda məbusların

ailelerinin sevinci anlarını görməyi çox istəyirik".

Həbsdəki müsavatçı gənclər

Fərəc və Sirac Kərimli qardaşlarının atası Raqif Kərimli əfv xəberləri ilə bağlı bunları dedi: "Keçən həftə yanlarında getmişdik. Ümumi vəziyyətləri normaldır. Əfva galincə, deyə bilər ki, günahsız insanlar əfv olunur. Şərləmə ilə həbs edilənlərin əfv edilməsi anlayışı qəbul etmir. Övladları hənsi cinayəti etmişdilər ki? Onları günahsız hesab edirəm. Bərəat verilmələrinə istəyirəm. Əgər bərəat verilsə, o zaman haqq-ədalətin berpa olunduğunu deyərəm. Əks halda, oğullarının hənsi cinayətini əfv edirler? Öz istədikləri işdir. Həbs qərarı verənlər azadlığı çıxmalar üçün də qərar verə bilərlər".

Milli Dövlətlik Partiyasının sədri Nəmət Pənahlının əhvət yoldaşı Həcər Pənahlı onun za-

manından tez azadlığa çıxmazı

□ Cavanşir Abbaslı

L!FE NEWS

XİN "Lifenews"un əməlini pisləyib

"Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanımlı sərhədlərinin təhrif edilərək təqdim olunması tərəfimizdən qəti şəkildə pislənilir." APA-nın xəberinə görə, bu barədə Rusiya "Lifenews" telekanalında Azərbaycanın xəritəsinin təhrif olunduğu videosüjet etiraz olaraq Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı bəyanatda deyilir.

Bəyanatda bildirilir ki, Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliliyi məsələ ilə eləqədar lazımi tədbirlər görecək: "Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin təhrif edilərək təqdim olunması tərəfimizdən qəti şəkildə pislənilir. Bu, ilk növbədə kanalın beynəlxalq hüquqa olan hörmətsizliyinin nümunəsidir, obyektivlik və peşəkarlıqdan tamamilə kənardır. "Lifenews" kanalı əvvəllər de Azərbaycana qarşı qərəzi mövqeyi ilə fərqlənib. Bu da yəqin ki, kanal rəhbərliyinin şəxsi qərəzindən və erməni lobbi dairələrinin təsiri altında olmalarından irəli gelir".

Katıldırıq ki, dekabrın 5-də "Lifenews"da efirə gedən süjetdə nümayiş olunan Azərbaycan xəritəsi təhrif edilib. Erməni işğalı altındadır. Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ətraf rayonlar xəritədə göstəriləyib.

Qeyd edək ki, "Lifenews" kanalının baş direktoru Aşot Qabrielyanovdur.

Goranboy rayonunda bank soyuları

Azərbaycanda bank qarət olunub. Azvision.az xəbor verir ki, hadisə Goranboy rayonunun Deliməmmədli kəndində qeydə alıb. Hadisə şahidlərinin verdiyi məlumatə əsasən, bank olmayan kredit təşkilatı "Viator Bank" a pul köçürmək üçün gedən vətəndaşlar geri qaytarılıb. Səbəb kimi isə bankın qarət olunması göstərilir.

Hadisə yerinə polis əməkdaşları cəlb edilib. Araşdırma aparılır.

Bəssəagli

Rauf Arifoğlu və "Yeni Məsəvət" qəzeti kollektivi Elşad Məmmədliyə nənəsi Mələknəse xanımın vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.

Yenə güclü külək olacaq

Dekabrın 8-də Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin deyişkən buludlu olacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Mülayim şimal-qərb külüyi əsəcək, axşama doğru arabir güclənəcək.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti "Qafqazinfo"da daxil olan xəbərə görə, havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 0-3, gündüz 9-11, Bakıda gecə 1-3, gündüz 9-11 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan yüksək 767 mm civə sütunu, nisbi rütubət gecə 75-85, gündüz 60-70 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi, axşam şimal və şərqi rayonlarında yağışlı olacağı gözlənilir. Gecə və şəhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb külüyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 2 dərəcə şaxtadan 3 dərəcəyədək isti, gündüz 8-13 dərəcə isti, dağlarda gecə 4-9 dərəcə şaxta, gündüz 3-8 dərəcə isti olacaq.

Departament hava şəratının deyişcəyi barədə xəbərdarlıq da yayıb. Xəbərdə bildirilir ki, dekabrın 9-da Bakıda və Abşeron yarımadasında şimal-qərb külüyinin əsəcəyi, arabir güclənəcəyi və yağış yağacağı gözlənilir. Dekabrın 9-dan 10-u gündüzədək Azərbaycanın əsasən şimal və şərqi rayonlarında hava şəratının yağışlı olacağı, bəzi yerlərdə sulu qar, qar yağacağı, ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı gözlənilir. Qərb külüyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək.

Xalça Muzeyinin direktoruna siddətli töhmət verildi

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Xalça Muzeyində qanun pozuntularını araşdırır.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən lent.az-a verilən məlumatə görə, araşdırımların nəticəsi olaraq Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin 27 noyabr 2015-ci il tarixli, 547 nömrəli emri ilə muzein fəaliyyətində yol verdiyi nöqtələrə, kollektivdə normal iş ahenginin pozulmasına şərait yaratdır, rəhbərlik etdiyi müzeydə əmək və icra intizamına ciddi əmək olunmasını təmin etmediyinə görə Xalça Muzeyinin direktoru Röya Tağıyevaya sonuncu xəbərdarlıqla siddətli töhmət verilib.

Bundan başqa, öz vəzifəsinə məsuliyyətsiz münasibət göstərdiyinə, maliyyə vəsaitlərinin xərclənməsində sənədləşməni qanunvericiliyə uyğun aparmadığına görə müzeyin baş mühəsibi Gülnaz Rüstəmova tutduğu vəzifədən azad edilib. Həmçinin Azərbaycan Xalça Muzeyinin fəaliyyətinə nezaretin gücləndirilməsi, aşkar edilmiş nöqşəsanlırlar aradan qaldırılması məqsədile nazirliyin müvafiq strukturlarına konkret təpşirilər verilib.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqublu ya
Azadlıq!**

Eldar Mahmudovun milli təhlükəsizlik naziri olduğu 2004-2011-ci illərdə bir sırə hakimlərin onun və müavini Akif Çovdarovun diktəsi ilə qorular qəbul etdiyi üzə çıxı.

Abid Sərifovun Pekində xəstələnməsi təsdiqlənir

Noyabrın 26-də Pekində keçirilən Azərbaycan-Çin Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlığı üzrə hökumətlərərə komissiyasının 5-ci iclasında Azərbaycanı təmsil edən baş nazirin müavini Abid Sərifovun səhhətinin pisledisi barədə "Yeni Müsavat"ın məlumatı rəsmən təsdiqlənməsədə, proseslər bunun real olduğunu göstərir. Xatırladaq ki, məlumatda qeyd edildi ki, həmin görüşdən sonra Abid Sərifovun səhhətində kəskin problemlər yaramıb. Buna görə də nümayəndə heyətinin üzvləri Bakıya qayıtsa da, o, nəzərdə tutulan zamanda döñə bilməyib. Abid Sərifovun şəker və qan təzyiqi xəstəliklərindən əziyyət çəkdiyi bildirilir. Görüşdən sonra onun vəziyyəti də məhz bu xəstəliklər səbəbindən pisledib və Pekində xəstəxanaya yerləşdirilib.

Baş nazirin müavininin səhhəti ilə bağlı müxtəlif mənbələrdən məlumat əldə etmek istəyimiz baş tutmayıb. Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmetinin əməkdaşı Səfəye Əhmədova da Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Akif Əli kimi bildirib ki, nazirliyin mətbuat xidmətinə Abid Sərifovun səhhəti ilə bağlı məlumat daxil olmayıb.

Diqqət çəkən məqam budur ki, prezident İlham Əliyev Dövlət Neft Şirkətinin "Güneşli" yatağının 10 sayılı stasionar dərin dəniz özünləndə baş veren qəza ilə əlaqədar Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında imzaladığı sərəncam müəyyən edilən üzvlər arasında Abid Sərifovun adı yoxdur.

Nəzərinizə çatdırıq ki, Azərbaycanda baş verən hər hansı fəvqəladə hal və ya qəza ilə bağlı ölkə başçısının xüsusi komissiya yaradılması haqqında sərəncamlarında Abid Sərifovun adı mütləq olub...

Günün içindən

Akif Çovdarovla işləyən 3 hakimin adı çəkildi

MTN bandasının hakim üzvləri kimlərdir?

Konkret olaraq, Respublika Prokurorluğunun "MTN işi" ilə bağlı açıqlamasında 58 sahibkarın şikayətini qeyd etmək mümkündür. Bu sahibkarların eksəriyyəti haqqında məhkəmə hökmərini hakimler Eldar İsmayılov, Faiq Qəniyev və Novruz Kərimov çıxarıb. Yaxud jurnalist Pərviz Həsimov barədə məhkəmə hökmünü Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Novruz Kərimovun rəhbərlik etdiyi heyət qəbul etmişdi.

Novruz Kərimov baş redaktor Əvəz Zeynallı haqda hökm çıxaran məhkəmə heyətində də var idi. Novruz Kərimov vaxtılı MTN-də müstəntiq vəzifəsində çalışıb. Yaxud Faiq Qəniyev 2010-cu il aprelin 1-də vəkil Elçin Sadıqovu MTN-ə çağıraraq haqqın.az saytının baş redaktoru Eynulla Fətullayevin Akif Çovdarovun cinayətləri barədə mətbuatdağı yazılarına görədir. Nazirlikdə Qəniyev mənə dedi ki, əslindən heç bir cinayət işi yoxdur, sadəcə, Çovdarovun göstərişi ilə bağlı çağrırmışam. Akif Çovdarov demişdi ki, Eynulla Fətullayev onun barəsində yazmamağı çatdırıb. Qəniyev dedi ki, Çovdarovun göstərişi ilə səni mətbuatdağı yazılarla görə dindirməliyəm. Mən cavab verdim ki, vəkil apardığı iş ha-

mişdilər.

Vəkil Elçin Sadıqov meydancıtv-yə bildirib ki, 1 aprel 2010-cu il tarixdə, həmin vaxt MTN-də müstəntiq işləyən Faiq Qəniyev ona zəng edərək, icraatında olan cinayət işi ilə bağlı nazirliyə ifadə verməyə çağırıb: "Mən ora gedəndə melum oldu ki, bu çağrırsı icraatında olan cinayət işi ilə bağlı yox, vəkili olduğum Eynulla Fətullayevin Akif Çovdarovun cinayətləri barədə mətbuatdağı yazılarına görədir. Nazirlikdə Qəniyev mənə dedi ki, əslindən heç bir cinayət işi yoxdur, sadəcə, Çovdarovun göstərişi ilə bağlı çağrırmışam. Akif Çovdarov demişdi ki, Eynulla Fətullayev onun barəsində yazmamağı çatdırıb. Qəniyev dedi ki, Çovdarovun göstərişi ilə səni mətbuatdağı yazılarla görə dindirməliyəm. Mən cavab verdim ki, vəkil apardığı iş ha-

mək istəsə də, vəkil bundan imtina etmişdi. Buna görə vəkili 6 saat MTN-də saxlamışdılar. E.Sadiqov səbəbini öyrəmək istədkdə, göstərişin Akif Çovdarovdan geldiğini bildir-

da dindirile bilməz və ona bu barədə sual verilməmelidir. Ona görə də imtina edirəm. Texminən 6 saat məni gözletdi, sonra Akif Çovdarova ifade verməməyimlə bağlı məruzə

Akif Çovdarov

etdi. Nəhayət, axşam saatlarında ifadə vermədiyimi bir dəha qətiləşdirəndən sonra eve buraxdı. Buna baxmayaraq, Çovdarov barədə yazılar dayanmadı. Bir məqamı da xatirəlayım, Çovdarov hazırda mühacirətdə olan jurnalist Aqil Xəlilin işində başqa bir vəkil vəsitsəsilə mənə hədə-qorxu gelmişdi".

Leyla Yunusun məhkəməsi təxirə salındı

Dekabrin 7-də Bakı Apelyasiya Məhkəməsində Sülh və Demokratiya İnstitutunun həbsdə olan direktoru Leyla Yunusun barəsində olan hökmdən verilən apelyasiya şikayəti üzrə məhkəmə prosesi keçirilib.

Virtualaz.org saytının xəberinə görə, prosesə hakim Vüqar Məmmədov sedrlik edib.

Leyla Yunusun vəkili Elçin Qəmbərov müdafiə etdiyi şəxse qarşı irəli sürülən ittihəmlərin təsdiqini tapmadığını, buna görə də bərəət verilməsini istəyib. Leyla Yunusun digər vəkili Elçin Sadıqov da bərəət verilməsini xahiş edib: "Əger bərəət vermək mümkün deyilsə, Leyla Yunusun səhhətini nəzərə alaraq həbs-qətiimkan tədbirini dəyişməyinizi xahiş edirəm".

Arif Yunisin vəkili Əfqan Məmmədov da apelyasiya şikayətinin təmin olunmasını xahiş edib.

Zərərçəkənin nümayəndəsi isə apelyasiya şikayətinin esassız olduğunu, hökmün qüvvəde saxlanılmasını istəyini bildirib. Dövlət ittihəmçisi hökmün qüvvəde saxlanılmasını isteyib.

Proses dekabrin 10-dek təxire salınıb.

Leyla Yunus

zırlama və ya satma) və 320.2-ci (bu məcəllənin 320.1-ci maddəsində göstərilmiş bili-bili saxta sənədlərdən istifadə etmə) maddələri, Arif Yunus isə 178.3.2-ci (dələduzluq - külli miqdarda ziyan vurmaqla töredildikdə), 192.2.2-ci (qanunsuz sahibkarlıq - külli miqdarda gelir eldə etməklə töredildikdə), 213.2.2-ci (vergi ödəmədən yayınma - külli miqdarda töredildikdə), 320.1-ci (hüquq verən və ya vəzifədən azad edən vəsiqəni və ya diğər rəsmi sənədi istifadə etmək məqsədi ilə saxtalaşdırma və ya qanunsuz hazırlama, yaxud bu cür sənədi satma, habelə eyni məqsədilə Azərbaycan Respublikasının saxta dövlət təltifi, stampı, möhürü, blankı ha-

zırlama və ya satma) və 320.2-ci (bu məcəllənin 320.1-ci maddəsində göstərilmiş bili-bili saxta sənədlərdən istifadə etmə) maddələri, Arif Yunus isə 178.3.2-ci (dələduzluq - külli miqdarda ziyan vurmaqla töredildikdə), 192.2.2-ci (qanunsuz sahibkarlıq - külli miqdarda gelir eldə etməklə töredildikdə), 213.2.2-ci (vergi ödəmədən yayınma - külli miqdarda töredildikdə), 320.1-ci (hüquq verən və ya vəzifədən azad edən vəsiqəni və ya diğər rəsmi sənədi istifadə etmək məqsədi ilə saxtalaşdırma və ya qanunsuz hazırlama, yaxud bu cür sənədi satma, habelə eyni məqsədilə Azərbaycan Respublikasının saxta dövlət təltifi, stampı, möhürü, blankı ha-

Müsavat Nərgiz Yaqublunun adına mükafat təsis etdi

Dekabrin 7-də Müsavat Partiyası Divanının icası keçirilib. Partiyadan verilən xəbərə görə, Divanın icası "Güneşli" yatağında neft platformasında dənizdə baş verən faciədə həlak olanların xatirəsinin yad edilməsi ilə başlanıb.

İlkin olaraq qərarların icrası və görülən işlər barədə verilən məlumatlar dinlənilib.

Neft platformasında baş verən faciəli hadisə geniş müzakirə olunaraq faciənin bütün Azərbaycan xalqını matəmə qərq etdiyi vurğulanıb. Hakimiyətin ölkə üzrə vətəndaşlarının taleyi-nə və təhlükəsizliyinə sərgilədiyi bigane münasibəti, Dövlət Neft Şirkətinin öz işçilərinin həyatına qarşı laqeydiliyi qeyd edilib.

Müsavat Partiyasının Divanı baş verən faciədə həlak olanların ailə üzvlərinə, yaxınlarına başsağlığı verib, faciəyə səbəb olan hadisənin ciddi araşdırılmasını və məsul şəxslərin məsuliyyətə cəlb edilməsini tələb edib.

Divan gənc yaşından dünyasını dəyişən Müsavat Partiyasının fəali Nərgiz Yaqublu adına "Nərgiz" mükafatının təsis edilməsi haqqında ictimaiyyətdən, gənclər teşkilatlarından və Nərgizsevərlərdən gələn teklifləri onun ailə üzvləri ilə birləşdə müzakirə edərək, mükafatın təsis edilməsini məqsədəyən hesab edib. Müzikalrların yekununda nüfuzlu ictimai şəxslərdən və gənclərdən təşkil olunmuş 11 nəfərdən ibaret Mükafat Komissiyasının yaradılması haqqında qərar qəbul edilib. Divan eyni zamanda "Nərgiz" mükafatının əsasnamə layihəsinin, komissiya üzvlərinin təkliflərinə haqqında qərar qəbul edilib.

Xəbərdə sonra deyilir ki, Divan Azərbaycanda və dünyada ictimai-siyasi prosesləri geniş müzakirə edib. Türkiye-Rusiya münasibətlərində yaranan gərginlik, Suriyada genişlənən döyüş əməliyyatları və dinc əhaliyə qarşı artan zorakılıq halları, Rusiyanın geniş coğrafiyada sülhə zərbə vuran hərbi avantürərləri, o cümlədən regionda artan siyasi gərginlik şərait, Türkiye Cumhuriyyətinin baş naziri Əhməd Davudoğlunun Bakı sefəri və onun açıqlamaları dəyərləndirilib. Azərbaycan hakimiyətinin bütün hallarda regional və beynəlxalq siyasi məsələlərde dövlətin milli təhlükəsizlik və xarici siyasetini Türkiye dövləti ilə uzlaşdırmasının zəruriliyi vurgulanıb.

Divan "Polis haqqında" Qanuna edilən və polislərə silahdan istifadəyə daha geniş imkanlar yaradan dəyişikliklər tehlükəli addım kimi qiymətləndirib.

Sonda cari məsələlərə baxılıb.

□ E.SEYİDAĞA

Azərbaycan rusiyalı iş adamını beynəlxalq axtarışa verdi

Azərbaycan rusiyalı iş adamını axtarışa verib.

APA-nın məlumatına

göre, bu barədə İnterpol

poluyunda məlumat

yerləşdirilib.

Məlumatda qeyd olunur ki, 1965-ci il təvəllüdü Tsinidəyani Lento Sosoyeviç qar-

caqmalçılıqla təqsirləndirilir.

Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları onun barəsində dövlətlərarası axtarış elan edib və saxlanılması üçün İnterpol müraciət olunub.

APA-nın əldə etdiyi məlumatda göre, Lento Tsinidəyani Rusiyada sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olur.

INTERPOL

Sabiq MTN şefi nazirləri necə işdən çıxardıb - şok adalar

Sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun qadası, Beynəlxalq Bankın idarə Heyətinin sabiq rəhbəri Cahangir Hacıyevin həbsi hətta "Günəşli" yatağında baş vermiş ağır faciənin fonunda belə diqqətdən kənardə qalmadı. Azərbaycan hakimiyəti daxilində hödsiz səlahiyyət sahibinə çevrilmiş qulardan birinin həbsə gəndərilməsi Eldar Mahmudovun ev dostaqlığında çox qalmayacağı, tezliklə ona da Kürdəxanı təcridxanasında "yer veriləcəyi" haqqda xəbərləri artırdı.

Eldar Mahmudov qadasının yanına göndərilir - Gelişmə

MTN rəhbəri 2005-ci ilin oktyabrında dövlət çəvrilişinə cəhd ittihamı ilə həbs edilən "prezident Əli İnsanovun baş naziri" kimi Əvəz Ələkbərovun adını çəkib və karyerasını bitirib; Misir Mərdanov haqda da kompromatlar varmış; iqtidár komandasında sabiq MTN şefinin həbsini istəyənlərin sayı niyə çoxdur?

Məlumatda görə, E.Mahmudovun həbsi üçün kifayət qədər sübutlar artıq istintaqda var. C.Hacıyevin işdən çıxarılandan 9 ay sonra həbs ediləməsi onu göstərdi ki, qulalar və etdikləri, daha doğrusu, dövlətdən mənimsədikləri pulu qaytara bilməyiblər. Bəzi mənəbələr bu vəsaitin 2-8 milyard manat cıvarında olduğunu deyir. C.Hacıyev hələ mart ayında işdən çıxarılanda və bank vəsaitinin mənimsənilməsində E.Mahmudovun da şərikiyi üzə çıxdıqdan sonra nazir qudasını həbsdən bir şərtlə qoruya bilmışdı: mənim-sənilən pullar qaytarılacaq. Amma zaman keçdikcə E.Mahmudov bandasının MTN-də töretdiyi cinayətlər də aşkar oldu ki, bu da qüdrətli dənə bir qudanın da vəzifədən çıxarılması ile nəticələndi.

Məlumatlara görə, E.Mahmudovla C.Hacıyev, sadəcə, quda olmayıblar, onlar bu qohumluqdan illər önce bütün bizneslərini, gizli sirlərini bölüşüb, bir-birilərinə infor-masiya dəstəyi verərək milyardlara sahibləniblər. E.Mahmudov ona geniş maliyyə kanalları yaratmış C.Hacıyevə "borclu qalmayıb". O, C.Hacıyevin iqtisadi komanda rəqiblərini ən müxtəlif üsullarla işdən qovdurub, şantaj edib ve susdurub.

Onlardan biri də sabiq maliyyə naziri Əvəz Ələkbərov-dur. Təsadüfi deyil ki, E.Mahmudovun istefasından sonra Ə.Ələkbərov bunu açıq etiraf edib. O deyib ki, Eldar Mahmudov nazir olandan sonra komandanın içinde çəşqinqılıq ya-radıbmış. "Eldar Mahmudov öz maraqları çərvəsində kimisə qabağa çəkdi, kimisə zərbə vurdu, kimisə diz çökdürdü. O, hakimiyətdə olduqca təsirli olub.

İdi. Onun kəsdiyi başa sorğu-sual yox idi. Hami ondan çəkinirdi".

1999-cu ildən maliyyə naziri olan Ə.Ələkbərov 2006-ci ilin aprelində işdən çıxarılib. Xəbərlərə görə, E.Mahmudov nazirin Qərbi Azerbaycan'dan olmasından istifadə edərək onun haqqında kompromatlar toplayıb. E.Mahmudov onu 2005-ci ilin oktyabrında dövlət çəvrilişinə cəhd ittihamı ilə həbs edilən "prezident Əli İnsanovun baş naziri" kimi təqdim edib. MTN-də hazırlanan dosyeyə inandırıcı dəlilər qoyulub, nazirin Əli İnsanovla restoranlarda görüşdüyü və sair kimi faktlər "zənginleşdirilib". Qeyd etdiyimiz kimi, E.Mahmudov hələ C.Hacıyevlə qohum olmasa da, "Qara kəmər" əməliyyatından sonra onlar arasında ciddi dostluq münasibətləri yaranıb. Maliyyə Nazirliyi de Beynəlxalq Bankın dövlətə məxsus səhmlərinə cavabdeh olduğundan Ə.Ələkbərov C.Hacıyevə ciddi nəzəret edirmiş. İşə E.Mahmudov qarışdıqdan sonra Ə.Ələkbərov vəzifədən uzaqlaşdırılıb.

2006-ci ildə yeni hakimiyətin dizləri hələ tam bərkimmişdi və bu səbəbdən də E.Mahmudovun bu kimi məlumatlarının yuxarılarında "ciddi təhlükə" kimi qarşılanması təbii idi. Üstəlik, iddialar var ki, MTN şefinə həm də komanda da "göz-qulaq" olmaq göstərişi də varmış ki, E.Mahmudov da bu tapşırığı öz şəxsi ambisiyalari hesabına həyata keçirib. Onun en qüdrətli hakimiyət adamları ilə üz-üzə gəlməsinin səbəbələri sırasında şübhəsiz ki, iqtidarıñ en yüksək təpəsin-de etimad limitinin də rolü

Hakimiyət daxilindəki regional qruplardan xəbərdar olan mənbəmiz deyib ki, E.Mahmudov hər zaman "qəribi azərbaycanlılara" az qala düşmən kimi münasibət göstərimiş, onların hakimiyətdən getməsinə çalışmış. Ehtimal edilir ki, təhsil naziri Misir Mərdanovun da postundan uzaqlaşdırılmasında E.Mahmudovun ciddi rolu olub. Nazirin işdən çıxarılmamasından sonra onun Bakıda indiyədək bilinməyen obyektlərinin üzə çıxmazı və bu məlumatların medya ötürülməsində də MTN-in hələ olduğu hələ o zaman da şübhə doğurmurdur.

C.Hacıyevin iqtisadi komanda güclü rəqiblərindən olan Mərkəzi Bankın rəhbəri Elman Rüstəmovun də səradan çıxarılması üçün qulardan ciddi cəhdler ediblər. C.Hacıyev E.Mahmudovun otağında Hacı Məmmədova şəxşən görüşüb və ondan Zamire Hacıyevanın uğurlanmasında E.Rüstəmovun da hələ olduğu dair ifadə verməsini istəyib. Mərkəzi Bank sədri haqda bəzi kompromat materialları, məsələn, bir neçə il əvvəl bankdan bir neçə maşın pulun çıxarılıb yandırılması haqda xəbərlərin də MTN mətbəxində hazırlanıldığı deyilir. C.Hacıyevin işdən çıxarıldıqdan sonra isə Mərkəzi Banka rəhbər getiriləcəyi deyildirdi. Bu o ərifə idi ki, Mərkəzi Bank sədri növbəti 5 il müddətinə parlamentdə təsdiqlənməli idi. E.Mahmudov qudasının işdən çıxarılması ilə barışmış və bunun üçün hətta prezidentin etimad göstəriyi baş bankını belə hədəfə almaqdan çəkinmişmiş.

E.Mahmudovun nazirlərə qarşı müharibəsini təsdiqləyən daha bir məlumatı ölkə.az saytı yayıb. Ziya Məmmədovun "vurulması" ilə bağlı yazıdır

bəzi sitatlara diqqət edək: "Mətbuatın yaydığı məlumatlar - hətta beynəlxalq əhəmiyyətli avtomobil yollarının da keyfiyyətsiz çekilməsi, milyardlarla dövlət vəsaitinin düzgün xərclənməməsi və mənimsənilməsi, nazirin əvvəller birində buraxmadığı rəsmi tədbirlərde görünməməsi və s. barədəki qalmaqallı əhvalatlar Ziya Məmmədovun karyerasının tezliklə başa çatacağına dair mülahizələr irəli sürməyə əsaslar verirdi. Kiminse "güclü eli" ilə belə bir ictimai rey yaradıldı ki, nazir bacarıqsız adamdır, əlinən heç bir iş gəlmir, amma öz qulluq mövqeyində yaxşı istifadə edə və bündə pullarını öz şəxsi məqsədləri üçün xərcleyə bilir". Sonra isə Bakıda keçirilən Avropa Oyunları zamanı baş vermiş məlum

Məktub yetişdi

Çingiz ÖZGÜR

"-Səfər! Səfər! Qurban ipi tərpədir. Səfər və Tanrıverdi tez qyunun ağzına yüyürdülər. Başlarını aşağı dikərək baxırkən, quyu içində partlayan qazın gurultusundan diksiniç çəkildilər. Hər ikisi həyəcanlı bir səslə:

- Allah özü bağışlaşın. Qurban da belə getdi, - deyə fəryad qopardılar".

Abdulla Şaiq "Məktub yetişmədi"

Nefəsənəsi haqqında istər sovet vaxtı üçün, istər sovetdən önceki dövr üçün çoxlu elmi kitablar, bədii əsərlər, romanlar yazılıb. Amma heç biri vəziyyəti Abdulla Şaiqin bu kiçik hekayəsində olduğu qədər çılpaq və tam göstərə bilmez, mənəcə. Şiddətlə tövsiyə edirəm, bir daha oxuyun o hekayəni. Günüümüzün dərdi var, bir əsr əvvələn hadisələrindən bəhs edən o balaca hekayədə. Bircə cümlə ilə nələr deyib görün, rəhmətlük: "Bax, bu yerlərin hər gusəsinə ayaq bassan, hər ovuc torpağına qazma vursan, işçi süümüy görərsən, işçi fəryadı eşidərsən..."

İller keçib, di gəl dərd eyni, "qurban"lar eyni. Faciənin sonuncu olmasına çox arzulayıraq, amma çətin. Tam bir əsr əvvəldən bəhs edən hekayə və günümüzdəki hadisə göstərir ki, faciənin sonuncu olacağını deməyimiz, yaxını rəhmətə getmiş adama "son qəmin olsun" təsəllisi vermək kimi bir şeydir.

Mövzu sosial şəbəkələrdə o qədər müzakirə olundu, o qədər sözər yazıldı və yazılır ki, adam çətinlik çəkir nəsə yazmağa. Dərdin böyükülüy, itkin düşməş sayılan insanların (meyitinin) hələ də tapılmaması adami o qədər sıxır ki, yazdıqca dayanıb, "bəlkə heç lazımdı?" soruşursan özün-özündən...

Türkiyədə Soma faciəsi baş verəndə, Quzey Kürəksədə universitetdə müəllim işləyən, dostum, dəyərli ziyalımız Nazim Muradoğlu inboxuma yazdı. "Ay Çingiz, neçə gündür Usta Şıxəlini düşünürəm. Bilirsən niye? Ustanın atası da kömür mədənində işləyirmiş, onlar o vaxt Orta Asiyada yaşayanda. Özü danışın mənə. Deyirdi, "hər gün gedib mədənin karşısındakı işdən çıxmasını gözləyirdim. Bir gün nə qədər gözlədirdim, gəlmədi. Sən demə, qəza baş verib, atam içəridə, uçqunun altında qalıb. Neçə gün sonra çıxardılar. Çıxarana kimi eve yatarandan yatana qarışdım. Qalan bütün günü mədənin karşısındakı atamı gözləyirdim..."

Atasının dəfn edildiyini öz gözü ilə görəsə belə, balaca Şıxəli günlərlə gedib, fehələr işdən çıxan vaxtı mədənin karşısındakı durmuş... Gözləyirmiş..."

Kövrəlmişdi Nazim hoca. Deyirdi, görindi nə qədər uşaq hər gün o mədənin karşısındakı atasını gözləyecək. Üç gündür ki, mən də eyni şeyi düşünürəm. Amma bu dəfə veziyət o mənada da fərqlidi. Hələ də ölüsdəndən ya qaldısından xəbər tutulmayan insanları hansı səmtənən gözləyəsən? Dörd tərəfi su ilə əhatələnmiş iş yerinin karşısımı var? Ümid edib gözləməkçün belə yerləri yoxdur o balaların...

Uşaqlıq yaddaşında qalan, gördüğüm ilk yanğın hadisəsi bir qohumumun "Ural" markalı maşının yüklenmiş ot dərzi lərinin elektrik naqillərinə dəyməsi ilə baş vermişdi. Maşın kəndin yuxarısında, fermanın həyətində yanındı. Kənddə kimin elinə nə qab, qacaq keçirdi, su ilə doldurub, üzü yuxarı qalırdı. Di gəl, qalxıb görürdü ki, alovlar yaxın getmək mümkün deyil. Onda hamı deyirdi ki, yanığının sudan aralı olması da bir dərddir. Amma sən demə, suyun içindəki yanığın ondan da böyük dərəmisi.

Bütün uşaqlığımızda qalan, gördüğüm ilk yanğın hadisəsi bir qohumumun "Ural" markalı maşının yüklenmiş ot dərzi lərinin elektrik naqillərinə dəyməsi ilə baş vermişdi. Maşın kəndin yuxarısında, fermanın həyətində yanındı. Kənddə kimin elinə nə qab, qacaq keçirdi, su ilə doldurub, üzü yuxarı qalırdı. Di gəl, qalxıb görürdü ki, alovlar yaxın getmək mümkün deyil. Onda hamı deyirdi ki, yanığının sudan aralı olması da bir dərddir. Amma sən demə, suyun içindəki yanığın ondan da böyük dərəmisi.

"-Molla, əvvəlcə məndən uşaqların anasına salam yaz, - dedi. - Yaz ki, Anaxanımın, Məməniñ gözlərindən mənim əvəzməndən öpsün, onlardan göz-qulaq olsun. Sonra yaz ki, mən də, şükrü Allaha, sağ və salamatam...". Bu sözər elə həmin hekayədə, Qurbanın evlərinə göndərməkçün mollaya yazdırıldığı məktubun ilk cümlələridir. "Sağ və salamat" olduğunu uşaqlarının anasına xəber vermək istəyən, neft qurbanının yetişməyən məktubunun.

"Uşaqları sənən tapşırıram..." - bu isə, başımıza gələn, hələlik son neft faciəsinin qurbanlarından birinin həyat yoldaşına yazdığı mesajdır.

□ "Yeni Müsavat"

Ucuz sensasiya dalınca qaçanda...

Samir SARI

Dünen baxıram ki, sosial şəbəkədə fəalları Xoşbəxt Yusifzadəni də xoşbəxt eleyiblər. Sözün düzü, bu xüsusda ilk paylaşımı görendə mən də öz-özümə dedim ki, görəsən, aqsaqqal kişi sininin bu vaxtında niyə belə danışıb. Sonra ikinci, üçüncü paylaşımı oxudum, gördüm, yox, məsələ qələmə, klaviaturlaya verildiyi kimi deyil.

Məlum oldu ki, aqsaqqal mütəxəssisimiz "Günəşli" neft yatağında baş verən faciədə yer alan insan itkisine vaysınib, təessüflənib, sonra maddi itkiyə bağlı suala da dəqiq bir cavab verib, deyib, maddi itkimiz də bu qəderdir.

Pəhə! Yazıçı sosial şəbəkədə itdən alıb ite vermirdilərmi? Heç demə, hansısa qərəzsiz, vicdanlı, obyektiv jurnalist cənab Yusifzadənin fikrinin əvvəlki hissəsini yox, maddi itkiyə görə hayfislanması xəber edib və bu, həssas camaatımızın ince damarına toxunub.

Necə yəni, orda o qədər insan həlak olub, itkin düşüb, aqsaqqal da mazut, qaz itkisində danışır. Cəhənnəm olsun neft də, qaz da! Xalqımız haqlı olaraq böylə fikirləşərək, insan həyatını maddi sərvətlərdən üstün tuturdu. Çünkü deyilənə görə, insan həyatı hər şeydən üstünəndür, ümumiyyətən böyük sərvət insandır.

Həqiqətin necəliyindən asılı olmayaraq, bir xeyli insan Xoşbəxt Yusifzadənin şəxsində memurları söyüb-yamanlayandan sonra səhəbətin yer aldığı brifinqdə iştirak edən jurnalistlər yazı, xəbər, status, şərh yazıb bildirdilər ki, o kişi elə söz deməyib, belə deyib, burda da ilişisi bir şey yoxdur.

Düşünmək olardı ki, mübahisə qurtardı, həqiqət ortaya çıxdı, ahil mütəxəssisin adının karşısına düşən bu qara ləkə tezliklə təmizlənəcək.

Kimə deyirsən? Hiddet püskürmələri davam edir. Hər dəfə yeni-yeni feysbuk fəalları status yazişib Xoşbəxt müəllimi yamanlayırlar ki, o niyə belə deyib.

Hətta artıq gerçəyi meydana çıxaran, X.Yusifzadənin nəyi harda necə deməsini dəqiqliyi ilə yazan şəxslər də beziblər, prosesə etiraz etmirlər. Bir şeyi nə qədər yazmaq olar? Beleçə, o söz aqsaqqalın boynunda qalacaqmiş kimi görünür.

Baxarsınız, o rəhmətə gedəndə də bir xeyli adam yazacaq ki, Xoşbəxt müəllim o vaxt faciə qurbanlarına saygısızlıq etmişdi, ona rəhmet düşmür.

İnsanların kütləvi şəkildə mətbuata - ister peşəkar, isterse də sosial medaya çıxışının olmasının da bu cür mənfi tərəfləri var. Yüzlərlə, minlərlə adam var ki, rəqib saydıgi qüvvələre minus gəlsin deyə istənilən sözü, dəbdə olan ifadəyə desək, kontekstdən çıxarıb yaymağa amadədir.

İndiyəcən belə şəyələr çox olub və siyasi mübarizə, cılız intriqalar, boğuşmalar, qapışmalar davam etdiyi müdəddətə ele də olacaq.

Bir bizdə deyil, dönyanın hər yerində belədir. Hər yerdə stəkanda fırtna, nəlbəkide sunami yaratmağa çalışan jurnalistlər siyasi olaraq, memurların ağızını güdürlər ki, biri bir quş buraxsın və bunlar onu yolu tabaka, qıl eləsinər.

Hətta həmişə korrekt danışan, təmkinli, ağızbütöv məşhurların da təxribata çəkildiyi hallar olur.

Məsələn, bir dəfə Roma Papası Ioann Pavel Parisə səfərə gəlir. Jurnalistlər bunu aeroportda qarşılıyırlar və biri ona belə bir sual verir: "Papa həzrətləri, siz Parisin qırmızı fənerli küçəsinə (yəni fahisəxanalarla) də baş çəkəcəksiniz?"

Papa gözlənilməz sual qarşısında şaşır, sakitcə deyir, mən heç bilmirəm Parisdə qırmızı fənerli küçə varmı, yoxmu, hardadır.

Vəssalam. Ertəsi gün sensasiya dalınca qaçan qəzetlər bu və buna oxşar manşetlərlə çıxırlar: "Parisə qədəm basan Roma papası qırmızı fənerli küçənin harada olması ilə maraqlandı". Di get!

Ancaq belə bir gerçək də var ki, ölkəmizdə memurların hansısa fikrini kontekstdən çıxarmağa, hökumət adamlarının sevimli sözü ilə desək, ucuz sensasiya yaratmağa ehtiyac yoxdur. Onsuz da bir çoxları vaxtaşır "quşlaysı"lar, sadəcə, dediklerini olduğu kimi yazmaq kifayətdir. Həm də belə görünür ki, səhəbəti audioyaziya və videolenta almaq lazımdır - sonradan dara-bara salıb "mən elə deməmişəm, jurnalist təhrif edib" deməsinər deyə.

Dekabrin 4-də "Günəşli" yatağının 10 saylı dərin dəniz özülündə faciə ilə nəticələnən yanğının başvermə səbəbləri ilə bağlı ictimaiyyətdə, sosial şəbəkələrdə müxtəlif fiqirlər səslənməkdədir.

Bəzi şəxslər hadisəni regionda baş verən siyasi gərginliklərlə də əlaqələndirirlər. Həsab olunur ki, Türkiye-Rusiya arasında iqtisadi savaşın başlaması, boğazlarda, eyni zamanda Xəzərdəki strateji kəmərlərə qarşı əməliyyatların başlanmasına səbəb olub. Həmçinin hadisəni terror kimi qələmə verənlər də az deyil.

Bəs son hadisənin "MTN işi", yaxud yuxarıda söylədiyimiz arqumentlərə hansısa əlaqəsi ola bilərmi?

Məsələ ilə bağlı musavat.com-a danışan Milli Məclisin **Təhlükəsizlik və müdafiə komitəsinin üzvü Zahid Oruc** önce bildirdi ki, dünyada baş verən terror, mühərbiələr və digər bu kimi halların fonunda insanların bir çoxunda dəqiq inam var ki, təbiət hadisələri də eyni siyasi hadisələrlə sinxron formada baş verir: "Ona görə də qeyd edilən versiyalar bu xüsusda meydana çıxır. Ancaq onu iddia etmək üçün konkret faktlara dayanmaq lazımdır. Bu gün dövlətin başlatdığı böyük dəyişikliklər və xüsusilə də idarəetmə sisteminde cinayetkarlığı qarşı keskin mübarizə fonunda bir çox insanlarda gözləntilər var ki, ölkədə müxtəlif ictimai toqquşmalar, sosial qəsdlər baş verə bilər. Çünkü tarixən belə olub. Xüsusilə də xəfiyyə sistemi ilə bağlı məsələ, heç vaxt çox sadə bir şəkildə kimlərin-

"Günəşli" faciəsində terror izi

Zahid Oruc: "Bu hadisələr içərisində başqa xarakterli qüvvələr mövcuddursa, onlar siyasi meydandan çıxarılmalıdır..."

sə istefaya göndərilməsi ilə məhdudlaşmayıb. Onların tam zərərsizləşdirilməsi müəyyən zaman aparıb. Ona görə ki, şaxələnmiş sistemə malik olublar. Ancaq "Günəşli" yatağında baş verən hadisənin sırf terror olması və bunun Azərbaycanın daxili qüvvələrinin hakimiyyətə signal verməsi kimi qiymətləndirilməni doğru sayıram. Bununla bərabər, göründüyü kimi, hadisə ilə bağlı yaradılmış komissiyanın tərkibinə təhlükəsizlik organlarının da nümayəndələri daxil edilib".

na çıxa bilir. Bunlar dövlət idarəetmə sistemini bir sıra hallarda ağır zərbələr qarşısında qoyurlar. İctimai etibarı zədələyib, vətəndaş maraqlarına zərəbə vururlar. Bu fonda dövlət və insanlar arasında yaranmış uğurunda kimlərse öz mənafelərini sürdürüb bilir. Ona görə də ümumidvaram hər kəs fərqlikdir ki, ölkə başçısı nə qədər böyük məsuliyyəti və ağrıları öz üzərinə götürdüyüն hiss elətdirir. Ancaq cənab prezidentin dəstə-xəttinə bələd olanlar bilir ki, onu öz yolundan daşındırmak mümkün deyil. Bu hadisələr içərisində başqa xarakterli qüvvələr mövcuddursa, o adamlar Azərbaycan həkimiyətinin və dövlət başçısının eli ilə siyasi meydandan çıxarılmışdır.

Deputat ölkə başçısının çox böyük xəyanətlərə dözmüle yanaşdığını dedi: "Həmimiz bunun fərqindəyik. Təsəvvür etmek çox çətindir ki, bir liderin öz komanda üzvlərinə verdiyi geniş səlahiyyətlər, etimad qarşılığında onların bu cür hərəkətləri, onun tərefindən necə qəbul olunur. Hər birimizə bellidir ki, bu çox ağır bir prosesdir. İstenilən rəhbər üçün bu o qədər de həzm olunası məsələ deyil. Ona görə də hamı müxtəlif ictimai hadisələrin bütün risk və ağırlılarının birinci şəxsin üzərinə düşməməsi üçün öz vətəndaş mövqeyini göstərməlidir. Görünən budur ki, xalq prezidentin bu addımlarının arxasındadır".

□ Əli RAIS

Şeyxin işaretə vurduğu "xarici qüvvə" kimdir?

QMİ rəsmisi onun fikrini şərh eləmir; Fazıl Mustafa: "O elə bu cür deməli idi..."

"Nardaran hadisələri", orada aparılan emalıyyat barədə ictimaiyyətə geniş açıqlama verilməsə də müəyyən detallar açıqlanıb. Məsələ ilə bağlı Qafqaz Məsələnləri İdarəsinin (QMİ) sədri, Şeyxüislam Hacı Allahşükür Paşazadə metbuata bildirdi ki, Nardaranda baş verən hadisələrin kökləri çox əzaqdan, xaricən gelir.

Şitat: "Lakin xaric deyəndə qonşu dövlətləri nəzərdə tutmaq lazımdır. Bu gün nə İran, nə də Türkiye Azərbaycanda iğtişaş yaratmaq tərəfində deyil".

İctimaiyyətə isə Nardaranda baş verən hadisələrin məhz İranın idarə olunması ilə bağlı fikirlər səsləndirilirdi. Göründüyü kimi, Şeyx burada İranın elinin olmadığını bəyan edib. O zaman QMİ sədri "xari-

Allahşükür Paşazadə

ci qüvvə" dedikdə kimə mesaj verib?

Məsələ ilə bağlı QMİ təmsilçisi Qəmər Cavadlıının fikrini almaq istədik. Q.Cavadlı musavat.com-a açıqlamasında söyledi ki, Şeyxin nə demək istədiyini onun özü bilir: "O, bu

hadisələrlə bağlı nə söyləyib-sə, mən də onu deyirəm. Onun fikirlərindən başqa deyəcəyim yoxdur".

Deputat Fazıl Mustafa isə bildirib ki, Şeyx məhz bu cür açıqlama verməlidir: "Dövlətlərə münasibətlərə görə

əldə sübut yoxdursa, birbaşa burada İranın elinin olduğunu söyləmək çətindir. Ancaq bir məqam da var ki, İranın müxtəlif deputatları, şəbəkəsi tərəfindən Nardaran hadisəsi müdafiə olundu. Bu isə özü göstərən ki, konkret olaraq İran dövlətinin burada qeyd etməsə də, oradakı bir sira qüvvələrin Azərbaycanın qarışdırması siyasetinə dəstək verənərdir. Bu baxımdan da qeyd etdiyim kimi, Şeyx bu cür mövqə göstərməlidir. Elə dövlət rəsmiləri, biz özümüz də təqribən bu cür ifadələr işlədirik".

F.Mustafa hadisələrde Türkiye faktorunun nə dərəcədə olmasına da toxunub: "Türkiyədən hansı dəstək olduğu düşüncəsində deyiləm. Çünkü Türkiyədə xüsusi olaraq bu motivlə kiminə dəstəklənməsinə ehtimal verirəm. Siyasi xarakterli olayı, o zaman nə isə söyləmək olardı. Burada səfər dini məqamdır. Ona görə də hadisələrin İranın bəzi qüvvələri ilə əlaqəsi şübhəsizdir. Sosial şəbəkələrdə də bu hadisəleri dəstəkləyənlərin böyük eksəriyyəti öz profillərində əsasən İran ruhaniyərinin təbliğatını aparırlar. Bu da hadisələrin bir mərkəzdən idarə olunması şübhəsini meydana çıxarıb".

□ Əli RAIS

Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası daxilində ayıldır davam edən qarşılardurma artıq yeni mərhələyə qədəm qoyub. Ədliyyə Nazirliyinin qurum daxiliindəki Razi Nurullayev və Əli Kərimli qanadını AXCP kimi tanımamasından sonra tərəflər məhkəməyə müraciət ediblər.

Artıq məhkəmənin günü bəlli olub. Bu ayın 28-də 1 sayılı Bakı İnzibati-iqtisad Məhkəməsində ilkin hazırlıq iclası keçirilecek.

Bu barədə müsavat.com-a yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev məlumat verib: "Həzirdə partiyanın indiki durumu, ictimai rəyədə yeri, Ədliyyə Nazirliyinin cavabı və qarşıda duran məhkəmə ilə bağlı heç bir narahatçılığı yoxdur. Partiya quruluşumuz davam edir. Gördüyüümüz işlər göz qabağındadır. Siyasi feallığımızı davam etdiririk. Təbii ki, biz hər şeyin qızıl məcməyidə qarşımıza getirilməsinin tərəfdarı deyilik. Siyasetdə olanların əksəriyyəti çətinliyə öyrəşmiş insanlardır. Biz inanırıq ki, nə qədər ağır olsa da məhkəmə prosesini uğurla aparacaq. İstədiyimizə nail olacaq. Buna zərər qədər şübhəmiz yoxdur. Deyilən məsələlərin heç biri biz də narahatlıq yaratır. Yaşadığımız bəzi problemlərə yanaşı ciddi uğurlarımız da var. Qısa zaman kəsimində ölkədə bir nömrəli siyasi qurum olmayı bacarıq. Bu gün də proseslərimiz davam edir. Cəmiyyətə ciddi mesajlar verə bilirik. Əvvəller köşə yazarları, bloggerlar yazılarında cəmiyyətin yeni simalarına ehtiyacının olması barede fikirlər səsləndirirdilər. Artıq fealiyyətimizdən sonra cəmiyyət qəbul edib ki, siyaset yenilenməlidir. Hər kes inanır ki, yeni nəfəs siyaseti gücləndirecək.

Razi Nurullayev: "Əli Kərimli onsuz da partiyani məhv etmişdi"

Bunun özü ciddi uğurumuzdur".

R.Nurullayev cəmiyyət arasında AXCP-nin parçalaması ilə bağlı gəzen söh-söhbətlərə dətxundu: "Əli Kərimlinin son illərə qədər rəhbərlik etdiyi AXCP-nin ölkəmizdə ən güclü siyasi partiya olması ilə bağlı səsləndirilən bəzi fikirlərə həqiqətlər ola bilər. Cənubi AXCP daim proseslərin önündə olmağa çalışan qurum olub. Amma partiyanın zəifləməsini və sıradan çıxmamasını Razi Nurullayev

təşkil etmedi. Onu Əli Kərimli biliyordən, ağılı başında olmaq düşüncəsi ilə vermiş oldu. Çünkü cəmiyyət yenilik istəyirdi. Digər siyasi partiyalarda deyişikliklər olmuşdu. Müsavat Partiyasında İsa Qəmər başşanlıqdan getmişdi. Orada cəmiyyət kifayət qədər məraqlı seçki prosesinin şahidi olmuşdu. Ondan sonra Etibar Məmmədov istəfa vermişdi. Lala Şövkət partiyadan getmişdi. Bundan eləvə, 2013-cü ilin prezident seçkilərindən sonra Sərdar Cəlaloğlu sədrlikdən getmek istəmişdi. Artıq cəmiyyətə bu çağın var idi. Buna baxmayaraq, görünürdü ki, Əli Kərimli sədrlikdən getmək istəmir. Hər bir zamanda onun sədrlikdə qalmamasına qarşı çıxan şəxsləri de bir-bir partiyadan uzaqlaşdırmağa başladı. Bu proses partiyi çökdü. AXCP 10 sira qabaqda idisə, her çıxan şəxse görə iki sira gerilədi. Sonda partiya sıfir vəziyyətine gəldi. Bu fəlakətləri görərək biz meydana çıxdıq. Şükürler olsun ki, partiyarı xilas edə bildik. Əli Kərimli onsuz da AXCP-ni məhv etmişdi. Biz yenidən şəkiləndirdik, formalasdırdıq. Artıq partiya yeni formatda sürətlə inki-

şaf edir".

Yeni AXCP-nin sədri bu ayın 28-də keçiriləcək məhkəmə prosesinə də toxundu: "Məhkəmənin vaxtı artıq müəyyən olub. Bu ayın 28-də olacaq. Hüquqşunaslarımız prosesə ciddi hazırlanırlar. Məhkəmə çəkişməsi bir müddət davam edə bilər. Yaxın bir neçə ayda bu məsələnin kökündən həllini gözləyirəm".

Sonda Razi bəy dekabrın 8-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində insan hüquqları ilə bağlı keçirəcəkləri tədbirdən söz açdı: "Dekabrın 8-də saat 12-də "Beynəlxalq İnsan Hüquqları Günü" ilə bağlı BMM-də dayırımı masa keçirəcəyik. Bu gün bütün dünyada insan hüquqları günü kimi qeyd olunur. Tədbirdə Azərbaycanda insan hüquqları sahəsindəki vəziyyət, siyasi məhbuslar və söz azadlığı müzakirə ediləcək. Eyni zamanda İran, İraq və Suriyadakı soydaşlarımızla bağlı ümumi vəziyyət, türkmənərin son durumu və Avropadakı mülkətlər məsəlesi də geniş müzakirə olunacaq".

□ Cavanşir ABBASLI

Bəzi müxalif partiyaların rayon təşkilatı və özək sədrləri neftcidir

Neft Daşlarında hansı partyanın üzvləri işləyir?

Vətəndaş Həmreyliyi Partiyasının Aparat rəhbəri Samir Əsədli bildirdi ki, beş VHP üzvü

Neft Daşlarında işləyir: "Onlardan iki nəferi VHP-nin Bakıdakı iki rayon təşkilatının sədrindir. Bir nəfər rayon təşkilatı sədrinin müavini, bir nəfər isə sıraşı üzvdür. Güneşli qaz yatağında platformada faciə baş verdiyi barədə xəber yayılan kimi Neft Daşlarında işləyən beş partiya üzvümüz hər biri ilə əlaqə saxladım. Bəlli oldu ki, həmin vaxt onların hamısı növbədə deyil. VHP-nin üzvlərindən biri əvvəller həmin yanın platformada işləyib, sonradan onun yerini başqa platformaya dayışdırıb. Dənizdə işləmək riskli peşələrdən sayılır. Məlum hadisədən sonra həm partiyamızın həmin üzvlərinin, həm də bütün neftçilərimizin taleyindən bir narahatlıq keçirir. Dövlət, aidiyəti qurumalar platformalarda estakadaların keyfiyyətinə, düzümlülük gücünə diqqət ayırmalıdır. Sovet vaxtından qalan estakadalar yenilənməlidir".

□ Elbar SEYİDAĞA

Xəzər dənizində Güneşli qaz yatağındaki 10 nömrəli platformada çoxlu sayıda insanın hələk olması və yaralanması ilə nəticələnən faciəvi hadisəyə görə ölkənin əksər müxalif siyasi partiyaları mövqə bildiriblər və başsağlığı veriblər. Neft daşlarında işləyən minlərlə işçinin sırasında müxalifət partiyalarının hansının üzvlərinin olub-olmadığını da həmin partiyalardan xəbər aldıq.

KXCP sədri Mirmahmud Mirelioğlu Neft Daşlarında KXCP üzvlərinin işlədiyini bildirdi: "Vaxtılı Azərbaycan Xalq Cəbhəsi dönməndə bəzim Neft Daşlarında böyük bir şöbəmiz var idi. O şöbənin üzvlərinin bir çoxu bu gün KXCP-dədir və həmin yerde işləyirlər. Onlar iki həftə dənizdə olurlar, iki həftə sahilde. İş rejimləri növbəlidir. Dənizdə işləyənlər üçün risklər həmişə olub və heç kim belə fəcielerdən siğortalanmayıb. Allah hifz ełəsin. Mən Güneşli yatağındaki faciədə hələk olanlarla Allahdan rəhmet, onların ailələrinə, yaxınlarına sərə dileyirəm".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu partiyasının üzvləri sırasında Neft Daşlarında işləyən olmadığını dedi: "Vaxtılı işləyənlər olub. Lakin hansı partyanın üzvü olduqları bilinən kimi işden çıxarılbılar. Azərbaycanda belədir ki, müxalifət partiyalarının üzvlərinə işləmək üçün imkan verilmir. Ona görə də hazırda bizdən Neft Daşlarında işləyən yoxdur".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə bildirdi ki, rəhbərlik etdiyi partyanın üzvlərindən Neft Daşlarında işləyən yoxdur. **Vətəndaş və İnkışaf Partiya-**

sının sədri Əli Əliyev isə dedi ki, Neft Daşlarında işləyən bir VIP üzvü var: "Mənim yox, digərlərinin vaxtaşırı əlaqəsi olur. Səhv etmirəm, adı Ferahim Qasimovdur. Növbəli rejimdə 15 gündən bir sahildə olur".

AMIP baş katibi isə qeyd etdi ki, hazırda Neft Daşlarında işləyən AMIP üzvü yoxdur. Müsavat Partiyasının təşkilatı işlər departamentinin rəhbəri Zöhrab Məhərrəmli bildirdi ki, əvvəller Müsavatın Neft Daşlarında 30 nəfərdən çox üzvü işləyirdi və onlar özək yaratmışdır. İndi onların bir çoxu hələ də işləyir".

"Qarabağ klanı" ikinci nəfəs qazanır

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Ermənistanda 6 dekabr konstitusiya referendumu ilə prezidentli üsul-idarədən parlamentli üsul-idaraya keçid baş tutdu. Rəsmi məlumatlara görə, seçicilərin 74,87 faizi dəyişikliklərin lehinə səs verib. Həmin dəyişikliklərə görə, bundan sonra baş nazir prezidentdən daha böyük səlahiyyətlərə malik olacaq, 7 illiyə parlament tərəfindən seçiləcək prezident isə ölkəni formal təmsil edən dövlət başçısı kimi qalacaq.

Yeni konstitusiyaya görə, ölkənin ali icraçı orqanı - baş nazirin rəhbərlik edəcəyi hökumət olacaq. Hökumət dövlət idarəetmə sisteminin ümumi rəhbərliyini, daxili və xarici siyaseti həyata keçirəcək. Baş nazir isə prezident tərəfindən parlament seçkilərində qalib gəlmiş partiya və ya partiyalar blokunun üzvlərindən təyin olunacaq - yəni bir növ qonşu Gürcüstan və Türkiye-dəki, həmçinin İsraildəki kimi.

Ancaq aydın məsələdir ki, Ermənistanın indiki prezidenti, sabiq prezident Robert Köçəryandan sonra "Qarabağ klanı"nın ikinci ən odioz figuru sayılan Serj Sərkisan bununla siyasetdən çəkilmək və yaxud öz klanı ilə birgə hakimiyyətdən uzaqlaşmaq, onu "yad ələ" təhvil vermək fikrində deyil. Əksinə, onun referendumdan önce verdiyi yaygın açıqlamalar göstərir ki, Xocalı hərbi canisi məhz rejimin ömrünü uzatmağı hədəfleyib.

Sərkisanın öz məqsədinə çatdığını, "Qarabağ klanı"nın ikinci nəfəs qazandığını söylemək olar. Çünkü 6 dekabr referandumu həm də hakim qüvvəyə qarşı bir etimad səsverməsi idi. Saxtakarlıqlara rəgmən, səsvermenin nəticələri elektoratın her halda mövcud siyasi rəhbərliyə etimad bəslədiyi ortaya qoydu.

Bu, həmçinin, o anlama gəlir ki, erməni toplumu ölkənin Rusiyayönlü kursunun davam eleməsinə "hə" deyir. Azərbaycandan ötrü isə ilkin nəticə o mənaya gəlir ki, işşalçı ölkə Qarabağ məsələsində ənənəvi kompromissiz mövqeyini bundan sonra da saxlayacaq. Çünkü Kreml, konkret olaraq Putinin xeyir-duası olmadan Sərkisan konstitusiya dəyişikliyinə gedib arzuladığı yekuna nail ola bilməzdi.

Belə qənaət hasil olur ki, Moskva Qarabağ məsələsində İrəvanın sert ritorikasının qalmasında maraqlıdır. Nə demək olar bu xüsusda? Hələlik onu ki, Azərbaycanın 1 nömrəli təbii strateji müttəfiqi Türkiye ilə Rusiyanın münasibətlərinin kəskinləşməsi fonunda Kremlin belə bir maraqlı ikiqat məntiqli görünür, nəinki Ermənistanda daha mötədil siyasi qüvvənin hakimiyyət başına gəlməsində Moskvanın maraqlı olması.

Söze baxan, müti Sərkisan rejimi Kreml elbəttə ki, tam qane edir. Referendumdan sonra isə Serj Sərkisan nəzəri cəhdən 2025-ci ilədək prezident kimi iqtidarda qalaraq (2018-ci ilə onun ikinci prezidentlik müdafiəti bitir) ölkə sūkanına nəzarət imkanlarına, əsas figur olan baş nazirə, o cümlədən Qarabağ məsələsində mühüm təsir riçaqlarına malik olacaq. İstəsə, asanca o, baş nazir də olacaq.

Bütün hallarda Ermənistan demokratik ölkə deyil ki, burada hakimiyyət bölgüsü konstitusiyadaki kimi real həyatda özünü göstərsin. Yəqin ki, çox şey həmisi ki Moskvanın iradəsindən və diktəsindən asılı olacaq. İş də ondadır ki, ölkədə prezidentli və ya parlamentli üsul-idarənin mövcudluğu hələ orada demokratiyanın, söz-ifadə azadlıqlarının oturuşması və təmin olunması anlmasına gəlmir.

Dünyada o qədər prezidentli və parlamentli ölkələr var ki, orada insan haqlarının durumu aşağı səviyyədədir və ya eksine. Məsələn, "demokratiyanın besiyi" sayılan ABŞ da prezidentli ölkədir, müxalifətin mövcud olmadığı Şimali Koreya, Belarus, Özbəkistan da. Nümunə üçün çox uzağa getməyə lüzum yoxdur, özümüzə baxmaq da yetər...

Geyilməyən şalvara yamaq

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Bundan sonra yalançılar daha artıq pul, ipək, qızıl istədilər; onlar ancaq ciblərini doldururdular. Ortada bircə sap görünmüdü. Əvvəlki kimi, indi də boş dəzgah qabağında oturub, özlərini elə göstəridilər ki, guya toxuyurlar".

(Hans Kristian Andersen, "Kralın təzə paltarı")

Son çağlar yapışlı bir çox qanunlara dəyişiklik etməyə başlayıblar. Qırادan baxan elə zənn edər bunlar dəhşət qanunsevərdirlər, hər işi qanuna görürler və zaman keçdiğə qanunlara el gəzdirməyə ehtiyac duyurlar.

Təbii ki, belə deyil. Qanunlara dəyişiklik etmələri bir tərəfdən gözdən pərdə asmaq, guya hansısa iş görüldüyü təsəvvürü yaratmaqdən doğursa, başqa yönən çıxılmazlıq əlamətidir. Dalana dirənlər, avtoritarizmin "divarı qurtarıb", indi divar içində yeni divar hörürler. İnsanların əl-ayağını qanunlara bağlamaq isteyirlər. Qəfəsi daraldırlar. Ancaq qəfəs daraldıqca canavarların quzuları yemək imkanları nə qədər artsı da canavarların canavarları parçalamaq arzusu da artır, gərək bunu nəzəre alınlara. Çünkü qəfəs daraldıqca ov areali da eynilə daralır. Eldar müəllimi belə yedilər.

Örnək üçün, Nardaran hadisələrindən sonra dini etiqad azadlığı qanununa gülünc dəyişiklik elədilər. Burda bir haşiyə çıxaraq yazım ki, ümumiyyətlə bu dini etiqad azadlığı qanunu bəlkə de Azərbaycanda ən çox dəyişikliye məruz qalan qanundur. Mənim yadımda olanı, son 15 ilde bu qanuna bəlkə 150 dəfə dəyişiklik edilib. Ancaq bir zad əmələ gəlmir. Səbəb isə sadədir: hüquqi nihiliyim. Əger MTN-de banda fəaliyyət göstərirse, məhkəmələr, oxuculardan üzr istəyirəm, "tras" zəhmətkeşleri kimi bir şeye dönübse, qanunu dəyişdirməyin nə mənası? Köhne işləmirse, təzənin nə xeyri? Elə bil eyninə geymədiyin şalvari güvə yeyir, sən də onu yamayırsan, ancaq el arasına yenə lüt çıxırsan, yamaqlı şalvar şkafla qalıb yenidən güvələrə yem olur.

Təzə dəyişiklik xaricdə dini təhsil alan şəxsin dini tədbir qayırmamasına icazə verilmədiyi haqqdadır. Mənmiş, Buxarada mollalıq oxuyan Allahşükür müəllim gərək bu dəyişiklikdən sonra istəfa versin. O cümlədən hamı qanun qarşısında bərabərdirse, Bakıdakı Katolik Kilsəsinin keşisi, Slovakiya vətəndaşı Vladimir Fekete dərhal ölkəmizdən çıxarılmalıdır. Ancaq bu da hamısı deyil. Əger islam dini əreb dilində, əreb peyğəmber tərəfindən yayılıbsa, indi sən Ərəbistanda oxuyub gələn molların ağzını necə bağlayacaqsan? Beynəlxalq konvensiyalara görə fikirlər, ideologiyalar sərhəd tanımadan yayılmaq haqqına malikdir. (Əlbəttə, terror yayan ideolojidən, ekstremitət adəbiyyatdan söhbət getmir. Başa düşürəm ki, islam münasibətdə iqtidarnı riyakar münasibəti var və çox şeyi öz adıyla çağırmaq sərf eləmir). Korrupsiyanın kökünü kəsmək, qanunlara əməl edən dövlət qurmaq yerinə karikatur, dünyənin heç yerində olmayan qanunlar qayırırlar.

Bu qanun deputatxanada müzakire ediləndə birinci vitse-spiker kreslosuna oturmuş Ziyafer Əsgərov demişdi: "Mən Nardaran hadisələrinə baxanda hərən öz-özüme sual verirəm. Nə vaxtdan beri mescid siyasi diskussiyalar klubu olub?" Əsgərovun öz-özüne sual vermesi, elbette, müsbət haldır, bir yapışın təkamül prosesində önemli mərheledir, ancaq bu adam dolayı ilə etiraf edir ki, Azərbaycanda siyasi diskussiyalar qadağandır. Bəyəm bunun üçün xüsusi klublar lazımdır? Siyasi söhbəti ələməyin konkret yerləri var? Nədən məsciddə də siyasi söhbət olmasın? Bu nə mürtece yanaşmadır? Görəsən, məscidin axundu futboldan danışmaq üçün AFFA-dan icaze almmalıdır? Ümidvarıq növbəti qanun dəyişikliyi bu yönələ olacaqdır və məsciddə "Neftçi"yə azarkeşlik əlediyini deyən dindarlar zindana salınacaqdır.

Yapışlı Bakının böyründə özlərinə balaca bir cin, xoşan düzəltmişdilər və hərən o cini çıraqdan çıxarıb onu-bunu qorxuzurdular. Son vaxtlar isə cin çıraqa qayitmaq istəmirdi, üstəlik, başqa ərazilərdən də özüne balaca cinbalalarlığırdı. Yaranan problem bundan başqa bir şey deyildi. İndi çıraqı axırıncı dəfə silib-sürtüb, ağızını qanuna möhürüyib dənizin dibinə atıblar. Növbəti tufanda çıraq və cin hardan çıxacaq, bax, o maraqlıdır.

Sözləşmiş yazdım, maraqlanmağın təzə dəyişiklikle qadağan olunduğunu bilirəm.

Rusiya Xəzərdə dənizdə "ezələ nümayışı"ni davam etdirir. Dünən şimal qonşumuzun donanmasına məxsus gəmiləri akvatoriyada yeni hərbi təlimlərə başlayıb. Rusiyaya aid qaynaqların bildirdiyinə görə, təlimlər gəmilərin döyüş hazırlığı ilə bağlıdır və hava hücumundan müdafiə xarakteri daşıyır.

Geniş miqyaslı təlimlərdə 50 gəmi iştirak edir. Onların arasında "Tatarstan" və "Dağistan" raket gəmiləri, "Uqlıq", "Volqodonetsk", "Mahaq-qala", "Həştərxan", "Qrad Sviyajsk" artilleriya gəmiləri də var. Yada salaq ki, məhz "Dağistan" gəmisindən öten ay İŞİD mövqelərinə iki dəfə qanadlı rakətlər atılmışdır.

Əksər analitiklər görə, həmin olay İŞİD-dən daha çox region ölkələrini, ələküsüz Azərbaycan daxil, sahil yani neft-qaz ölkələrini qorxutmaq, hədələmək niyyəti güdüb, eyni zamanda Türkiyə kimi regional güclərə hərbi müşkül göstərmək məramı daşıyıb.

Maraqlıdır ki, məhz həmin hadisədən az sonra Türkiye Rusiyası yerində oturacaq bir cəsaretlə addıma getdi - qardaş ölkənin hava məkanını pozan "Su-24" hərbi təyyarəsin vurdu. Xəzərdəki son təlimlər də ən əvvəl "Su-24" incidentindən sonra Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin xeyli gərginleşdiyi və prezident Vladimir Putinin Ankara ya ünvanlı hədələyici bəyanatlar səsləndirdiyi dövrə təsadüf eləməsi ilə diqqət çekir.

Xatırladaq ki, Putin keçən heftəsonu Federasiya Şurasına etdiyi müraciət zamanı Türkiyəni yenidən və daha sərt şəkildə hədələmiş, "Əger onlar düşünürse ki, pomidorla, hansısa tikinti sektorunda məhdudiyyətlərlə canlarını qurtaracaqlar, möhkəm yanılırlar" demiş, ardınca "Biz nə edəcəyimizi yaxşı bilirik", "Onları öz hərəkətlərinə hələ çox peşman edəcəyik" tipli həqarətli ifadələr işlətmüşdi. Rusiya prezidenti çıxışında belə bir hədələyici ifadə də işlətmüşdi ki, "Cavabımızı başqa yollarla da verəcəyik".

Bu xüsusda diqqətəkicili detallardan biri də Xəzərdəki genişmiqyaslı təlimlərin Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın bu həftə Türkmenistana nəzərdə tutulan səfəri ərefəsində start götürməsi ilə ilgilidir. Baş nazir Əhməd Davudoğlunun Bakı səfərinin ardınca Ərdoğanın digər türkdilli ölkənin paytaxtı Aşqabada edəcəyi ziyarət şəksiz ki, əsasən transxəzər qaz kəməri və Türkiyənin enerji təhlükəsizliyini daha etibarlı eləmek, Rusiyanın hədələri fonunda ondan qaz asılılığını minimuma endirmək planları ilə bağlıdır.

Kremlin Xəzərdə mütəmadi güc nümayışı şübhə yox ki, hem də ele transxəzər olmayan lobbiçiləri "strateji tərəfdəş" və qaz kəmərinin bütün siyasi dividentlərinin tərəfdarı qismində buna nail

getirib çıxaracaq. İstisna deyil ki, layihənin regiondan olmayan lobbiçiləri "strateji tərəfdəş" və qaz kəmərinin bütün siyasi dividentlərinin tərəfdarı qismində buna nail

lərini təsdiqlədilər. Hesab

edirik ki, bu məsələyə şübhəsiz ki, qaz kəməri mövzusu da aiddir", - deyə Rusiya

rəsmisi hədələyici şəkildə vurğulamışdı.

Bu hədədən keçən zaman kəsiyində indi, üstəlik, Ankara-Moskva əlaqələri korlanıb və Türkiyəyə, onun bölgədəki əsas müttəfiqi Azərbaycana təzyiqlər üçün transxəzər qaz kəmərinin önəmi daha da artıb. Xəzərdə intensivləşən hərbi təlimlərə öncəliklə bu baxış buçagından nəzər salmaq lazım gelir.

Kremlin Xəzərdə özünü

Rusiya Xəzərdən Azərbaycana və Türkiyəyə barmaq sikkələdi

Şimal qonşumuz Ankara ilə gərgin münasibətlər fonunda və Ərdoğanın Türkmenistan səfəri ərefəsində dənizdə növbəti güc nümayişinə başlayılib; Xəzərin yeganə sahibi olmasını göstərməklə Kreml nə demək istəyir?..

gələn il Rusiya Xəzərdən zənginlər, ne az, ne çox 20-yə yaxın iri hərbi təlim keçirməyi planlaşdırır. Hərçənd gün kimi ayındır ki, Rusiyani Xəzərdə heç bir ölkə nə qurudan, nə də havadan hərbi cəhətdən hədələmir, ona təhlükələr yaratmır. Deməli, hədəf rəsmən elan edildiyi kimi deyil, ayırdır...

Moskva bununla dəfələrlə işarə edib ki, dənizin de-faktō sahibi odur və onun "dobrosu" olmazsa, Xəzərin karbohidrogen qaynaqlarının istismarı və nəqliyə maneşələr yaradacaq. Xəzərdəki Rusiya gəmilərindən guya İŞİD mövqelərinə qanadlı rakətlərin atılması da müstəsna olaraq sahiləni iri qaz ölkələri kimi Azərbaycan və Türkmenistana ünvanlı şəhərlərdir.

Ondan qabaq isə Rusiya XİN-in xüsusi nümayəndəsi Aleksandr Lukaşevič transxəzər qaz kəməri layihəsinin reallaşması üçün bütün sahiləni ölkələrin razılığının alınmalı olduğunu bildirmişdi. "Transxəzər qaz kəmərinin tikintisi ilə bağlı birtərəfi fəaliyyət Xəzəryani ölkələr arasında inamsızlıq

belə "bespardonni" aparmasının bir səbəbi də sözsüz ki, dənizin hüquqi statusunun indiyədək qeyri-müəyyən qalmasıdır. Bu da şimal qonşumuza öz hərbi qüdrətinə arxalanıb akvatoriyada özünü daha sərbəst aparmasına şərait yaradır.

Dənizin yekun hüquqi statusunun dəqiqləşməməsində isə qonşu İranın zaman-zaman yaratdığı sünə və əsassız əngəllər də mühüm rol oynayıb. İndi bəlli olur ki, bu əngəllər Rusiya və İran dan yan keçən və keçəcək, Qərbe, Türkiyəyə ünvanlı transxəzər qaz kəmərlərinə "sualtı maneələr" yaratmaq üçün gerek imis.

□ Siyaset şöbəsi

FTX İŞİD-ə qoşulmağa gedən azərbaycanlılarının adını açıqladı

Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (FTX) Tatarstan üzrə idarəsi İŞİD-ə qoşulmaq üçün Suriyaya gedən üç yerli sakinin adını açıqlayıb.

Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, onlardan biri azərbaycanlı Quliyev Malik Seyfulla oğludur. 1990-ci ildə anadan olub, Azərbaycan vətəndaşıdır.

O, Rusiya-Azərbaycan sərhədinin "Dərbənd" sərhəd-keçidi məntəqəsindən keçib və Bakıya istiqamət alıb. Daha sonra buradan İŞİD-ə qoşulmaq üçün Türkiyə üzərində Suriyaya keçib.

FTX həmin şəxslər qarşı terrorçu təşkilatlara qoşulmağı ittihamı ilə cinayət işi qaldırıb, onların Rusiyaya geri qayıtmışına qadağa qoyulub.

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətlı mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycan-Ermənistan qoşunlarının temas xəttində vəziyyət kifayət qədər gərginləşib. Düşmən ölkənin təxribatları və diversiya hücumlarının qarşısını alaraq Azərbaycan ordusu itkilər versə də, düşmənə əks zərbələr vurub. 30 noyabrda sonra davam edən döyüşlərdə ordumuzun əsgəri Elşən İsmayılov, gizir Fariq Novruzov və baş leytenant Abdulla Mollayev şəhid olub, bir əsgərimiz Behruz Nəsibov isə yaralanıb.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı açıqlamada bildirilir ki, son günler Silahlı Qüvvələrinin bölmələrinin fealiyyəti nəticəsində həm Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədi, həm de işğal olunmuş ərazilərdəki qoşunların temas xəttində düşmənin təxribat cəhdlerinin qarşısı qətiyyətə alınıb.

Ermənistən işğalçı rəhbərliyinin məqsədönlü surətdə gərginliyi artırmasından Azərbaycan tərəfini cavab tədbirləri görməyə məcbur edib. Sutka ərzində müxtəlif istiqamətlərdə evvelcədən müəyyən edilmiş koordinatlar üzrə düşmənin cəməşidiyi nöqtələrə minaatanlardan vurulan zərbələr nəticəsində erməni tərəfi canlı qüvvə sərdan onlara itki verib, onun bir neçə avtomobil texnikası sıradan çıxarılib.

Ermənistən tərəfi döyük itkilərinin sayını yenə də azaltmaq üçün Dağlıq Qarabağdan olan herbi qulluqçuların, səngərlərə yerləşdirilən mülki əhalinin, eləcə də Yaxın

Şərqi müxtəlif qaynar nöqtələrindən gələn muzdluların məhv edilməsi faktlarını gizlədir. Müdafiə Nazirliyi bir daha bildirir ki, qoşunların temas xəttində son günler vəziyyətin daha da gərginləşdirilməsi, düşmənə qarşı tətbiq olunacaq cəza tədbirləri və verəcəyi itkilərə görə bütün məsuliyyət yene de Ermənistən hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür.

Qeyd edək ki, nazirlik düşmən mövqələrinin susdurulmasına əks etdirən videokadrlar da yayılır. Kadrlardan belə aydın olur ki, cəbhədə əməlli-başlı mühərbi gedir və ənənəvi atəşkəsin pozulmasından səhət geda bilmez.

Müdafia Nazirliyinin mətbuat katibi Vaqif Dərgahlı da "Yeni Müsavat" a durumun kifayət qədər gərgin olduğunu bildirdi. "Təbii ki, mühərbi gedir. Mühərbi heç vaxt bitməyib, son vaxtlar isə atəşin intensivliyi artıb". **V.Dərgahlı qeyd etdi ki, son döyükler bütün düşmənlə təmas xətti bo-**

Cəbhə bölgəsində mühərbi gedir: Müdafiə Nazirliyindən düşmənə son xəbərdarlıq

Vaqif Dərgahlı: "Məhv edilənlər içərisində Suriyadan gəlmiş erməni döyükçülər, muzdlular da var"

yu davam edib və minaatanlardan istifadə olunub: "Goranboy istiqamətindən tutmuş, Füzuli istiqamətindən kimi bütün işğal olunmuş ərazilər boyunca atışmalar gedir. Son günler erməni tərəfi 60, 82 mm-lük minaatanlardan atış açır. Biz de 60, 82, hətta 120 mm-lıkdən cavab zərbələri en-

diririk. Kadrlardan ola bilsin ki, vəziyyət aydın görünür. Ancaq 120 mm-lük minaatanların radiusu sıçınacaqlarda, səngərlərdə 20 metr radiusda məhvətmə qabiliyyətinə malikdir. Açıq sahəde isə 50 metr ve hətta daha artıq məsafədə itkilər ola bilər. Biz atəş açdıığımızı gizlətmirik, çünki düşmən

atır, biz də cavab veririk. Hətta ermənilərin atəşinə artıqlaması ilə cavab veririk, düşmənin canlı qüvvəsi və avtomobil texnikasını da hədəfə alırıq. Eyni zamanda bu zərbələr zamanı pilotsuz uçaq aparatlardan da istifadə edirik, məqsəd her adımda düşməni məhv etməkdir".

dir, təxribatlar töredir və cavabını da alır". Nazirlik təmsilçisi qeyd etdi ki, düşmən ölkədən yaşanan gərginlik üzündə qoşunların temas xəttində gərginliyin artması gözənlənən idi. Ona görə də ordumuz düşmənin təxribatlarını dəf etmək üçün tam hazırlıqlı vəziyyətə getirilib.

Azərbaycanla sərhədə yönəltsin, millətçi ruhu qaldırsın. Sərkisyan cəbhə bölgəsində gərginlik yaratmaqla bir başqa məqsədine de çatmaq istəyir". **E.Sahinoğlu bir məqama da diqqət çəkdi:** "Ermənistən hakimiyəti Rusiya-Türkiyə münəsibətlərindəki gərginlikdən öz məqsədləri üçün istifadə etmək istəyir. Məsələn, Kremlə yaxın bəzi rusiyalı ekspertlər təxribat xarakterli açıqlamalar yayarlar ki, guya Türkiye Azərbaycanı Ermənistanla mühərbiyə tehrir etmək istəyir ki, Rusiyaya Suriya xaricində, yeni Cənubi Qafqazda problem yaratınsın. Həmin rusiyalı ekspertlər misal olaraq Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğluun və baş nazir Əhməd Davudoğlunun qısa zaman kəsiyində Bakıya "şübhəli" sefərlərini də bu amillə əlaqələndirir. Daha anlamırlar ki, Türkiyədə hər sekiyidən sonra qalib gələn siyasetçi ilk xarici səfərini Azərbaycana edir, bu, strateji müttəfiqliyin yaxşı ənənəsidir. Bu mənənə Ermənistən ordusunu cəbhə bölgəsində ateşkəsi pozanda Azərbaycan tərəfinin də cavab atəşinə və itkiyə ümidi edir ki, sonra desinlər ki, "gördünüz, türkiyeli rəsmilərin Bakıya sefərləndən sonra vəziyyət gərginləşdi". Bundan sonra da rəsmi İravan Rusyanın prosesə müdaxiləsinə ümidiidir".

Ancaq politoloq deyir ki, resmi İravanın "tətbiq etdiyi" siyasetin bumerang effekti var: "Azərbaycan cəbhə bölgəsində işğalçının təxribatına layiqli cavab verir, düşmən itkiyə meruz qalır. Rusiyadan isə səs çıxmır. Sərkisyanın kreslosu laxlayır. Ona görə belə prezidentlə görüşə ehtiyac yoxdur. Onunla görüş Sərkisyanın xeyrinədir ki, status-kovunu uzatsın. Belə bir fürsəti ona vermək doğru olmazdır".

Ermənistanda baş verənlər Qarabağ danışıqlarına nə vəd edir?

Ermənistandakı hakimiyimin cinayətkar əməlləri ölkə daxilində açıq şəkildə bəyan edilir. Ele son həftə ərzində İravanın mərkəzi meydanda keçirilən mitinqlərde də "Serjik, rədd ol!" şüərləri ilə çıxış edənlər cinayətkar rejimin öz ömrünü uzatmaq üçün referendum keçirməsinə etirazlarını bildirdi.

Lakin etirazlara baxmayaraq, konstitusiya islahatlarını nəzərdə tutan referendum kütəvi saxtakarlıq şəraitində keçirildi. Ermənistən KİV-lərinin məlumatına görə, erməni müxalifəti geri çəkilmək niyyətində deyil. "Rejimin məhvi-xalqın xilasıdır"-Azadlıq meydanındaki mitinqin tribunasından "Yeni Ermənistən" hərəkatının lideri Jirayr Səfilyan belə deyib. Sosio-oloji sorğuların nəticələrinə görə, əhalinin 91-95 faizi konstitusiya islahatlarının əleyhinədir. Bu baredə "İrs" Partiyasının sədr müavini Armen Martirosyan bildirib. "İrs" Partiyasının idarə Heyətinin üzvü Hravt Manukyan saxtakarlıqların qarşısını almaq üçün cəhd göstərmək istəyərək zorakılığa məruz qalıb. O, seçki məntəqəsində döyülib. Həmin vaxt "İrs" Partiyasının sədr müavini Armen Martirosyan da bu ərazidə olub.

Lakin MSK konstitusiya deyışikliyi ilə bağlı keçirilən seçki-

lərin ilkin nəticələrini açıqlayıb. Məlumatə görə, referendumda ölkə əhalisinin 50,5%-i iştirak edib, onlardan da 75%-ə yaxını islahatlara "hə" deyib. (ANS) Bundan başqa, president ümumxalq səsverməsi ilə seçiləmeyecek. Onu parlament deputatlarından və yerli idarəetmə orqanlarından təşkil edilmiş xüsusi qrup seçəcək. Lakin ölkə prezidentinin rəhbərlik dövrü evvəlki kimi 5 il deyil, 7 il olacaq.

Bütün bunlar sübut edir ki, Sərkisyan rejimi ömrünü uzatmaq üçün Azərbaycanla temas xəttində gərginliyi artırmaqdə, hətta itkilər bahasına diqqəti

daxildəki durumdan yayındırmağa çalışır. Bəs Ermənistən-daki vəziyyət Azərbaycana, Qarabağa nə vəd edir? Sərkisyan rejiminə etirazlar hara qədər davam edə bilər və hakimiyət deyişikliyi Azərbaycan üçün faydalı perspektiv vəd edir? Belə vəziyyət prezidentlərin dekabr görüşünü sual altında qoymur. Bu məsələlərə ekspertlərimizin maraqlı yanaşmaları var.

"Atlas" Araşdırma Mərcəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat" a deki, Ermənistən növbəti gərginlik dövrüne qədəm qoyub:

"Bu ölkədə konstitusiya dəyişiklikləri cəmiyyəti parçalayıb. Cəmiyyətin feal hissəsi prezident Serj Sərkisyan istəklərinə təbə olmaq istəmir. Ermənistən müxalifəti konstitusiya dəyişiklikləri əleyhina çıxməqla həm də gələcək prezident seçkisi öncəsi gücünü sınayır və narazı elektoratı ətrafında toparlayır. Ermənistənda baş verənlərin cəbhə bölgəsindəki duruma inikası da mümkünür.

Çünki Serj Sərkisyanın anlaşımda cəbhə bölgəsində təxribata əl atır ki, cəmiyyətin diqqətini sosial və siyasi problemlərdən Dağlıq Qarabağa və

Gələnlər və gedənlər...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Nə qədər qəribə olsa da, eks-prezident M.Saakaşvilinin Gürcüstana vətəndaşlığından məhrum edilməsi bir neçə gün siyasi gündəmi zəbt etdi. Ona görə “qəribə” deyirik ki, M.Saakaşvili artıq çoxdan Ukrayna vətəndaşlığını qəbul etmişdi...

Maraqlıdır ki, M.Saakaşvili özü də buna bir qədər acıqla reaksiya verdi, halbuki Gürcüstanda biz bildiyimizde görə, ikili vətəndaşlıq yoxdur. Amma gel, bu məsələnin bütün təfərrüati deyil. B.İvanişvili və G.Margelaşvili cütlüyü hələ də M.Saakaşvili cəzalandırmaq arzularına “stop!” demirlər...

Bu məsələ təzecə başlayanda yazımsıq ki, hakimiyəti elə almaq lazımdır ki, onu verən peşiman olmasın. Saakaşvili ideallaşdırmaq fikrimiz yoxdur, amma o, dinc yolla, seçki yolu ilə hakimiyəti verdi...

Bundan eləvə, bu adam ölkəsində əsl qayda-qanun yaratmışdı. İndi çox yerde cabalayırlar ki, heç olmasa, korupsiyani azacıq da olsa, cilovlaya bilsinler. Saakaşvili bunun ən düzgün və optimal yolu göstərdi: korupsiyani o vaxt cilovlamaq asan olur ki, birinci şəxs özü bu bələdan yüksəkdə dayansın və ona bulaşmasın...

Ümumilkədə isə Saakaşvili məsələsində Rusyanın izini görürük. Sanki B.İvanişli dəstəsi bununla Rusiyaya öz sədaqətini nümayiş etdirmək istəyir və elə buna görə də Saakaşvili rahat buraxmır...

Elə Saakaşvili özü də Rusyanı dinc buraxmir. Maraqlıdır, indi rusiyalı təhlilciler özleri yazır ki, Rusiya Suriyada Krim uğrunda vuruşur. Etiraf edirik ki, onlar bu ifadəni çox sərrast işlədiblər...

Rusya Suriya məsələsinə qoşulandan biz də deyirik ki, onun məqsədi Krimi və Ukraynanın şərqindəki problemləri unutdurmaqdır...

Dədik ki, M.Saakaşvili indi də Rusiyaya dincilik vermir. Bəli, o, Rusyanı en çox dilxor edən və onunla dərtişan Ukrayna siyasi hakimiyətinin bir üzvüdür. Bunu Rusiyada yətərincə dərk edirlər. Amma bizi tamam başqa məsələ narəhat edir. Keşmiş sovet ölkələrinin bir hissəsi hələ də normal siyasi sistem yaratmaqdan uzaqqıdır...

Normal siyasi sistem nəyə deyir? Hakimiyət məsəlesi həmişə problemlidir, amma bu ölkələrdə o, əsl məşəq-qətə çevrilir - onun badəsindən idinse o haldə ya axıra qədər badəni əlində saxlamalısan, ya da bilməlisən ki, bu badəni əlindən buraxsan o, sənin başında sindiriləcək...

Bəli, E.Şevardnadze də Saakaşvilinin dövründə şifahi ittihamlara məruz qalır və bu adamin da bərəsində herdən qıraq dulu bəyanatlar səslənirdi. Amma tez bir zamanda buna son qoyuldu və Şevardnadze rahat buraxıldı...

Bize elə gelir ki, Saakaşvilinin ittihamlara məruz qalması onun nəticəsidir ki, B.İvanişvili gürcüləri aldadaraq hakimiyəti dəyişdiriyinin fəqindədir.

Əslində bu gün Gürcüstanda çox komik siyasi vəziyyət yaranıb. Hakimiyətin boz kardılanlı adı bir Rusiya olıqarxıdır. Hakimiyət özü isə faktiki olaraq marionet institut rolunu oynayır. Düzdür, prezident G.Margelaşvili ilə B.İvanişvilia arasında herdən siyasi ixtilaflar yaşanır, amma bu daha çox saray çəkışmelerini xatırladır...

Qarşısında ise parlament seçkiləri gəlir. Gürcüler bu dəfə də aldatmaq mümkün olacaqmı? Güman ki, bu sual B.İvanişvili daim məşğul edir...

Siyasetçilərin yalan vədlər verməsi elə də nadir bir hadisə deyil, buna hər yerde, hətta ən demokratik ölkələrdə belə təsadüf olunur. Amma insanları bir dəfə aldatmaq olur, onlar bir dəfə yalan söyləmək olur...

Bu da siyasetdə, lap elə oyunda olduğu kimi, köməkçi vasitələrdən biridir. B.İvanişvili artıq bir dəfə bu vasitədən yararlanıb və böyük ehtimalla növbəti dəfə onun bu imkanı olmayacaq...

Vədlər isə hələ insanların yadındadır. Onlar hər şeyi xatırlayırlar. Bəli, ne Rusiya ilə münasibətlər yoluna qoyuldu, ne də sovet dövründə qalmış zavod və fabrikler işə düşdü...

Adamlar da bunu bilirlər. Onlar növbəti parlament seçkiləsində nə deyəcək? Yenə də “Gürcü arzusu”nun məstedici vədlərinə inanacaqları? Biz proqnoz vermək fikrində deyilik. Ən azı ona görə ki, məntiqli siyaset olmayanda onu proqnozlaşdırmaq da çətin olur...

Sadəcə, bir qədər gözləmək lazımlı gələcək. İndi Gürcüstanda yeni siyasi hərəkatların da işarələri görünür. Amma hakimiyət özünün əsas opponenti kimi hələ ki, M.Saakaşvilinin “Vahid milli hərəkat”ını görür. Olsun. Elə eks-prezident özü də etiraf edir ki, onun adı etrafındaki qalmaqlar məhz elə bunurla bağlıdır-siyasi sələflərindən qorxmaq siyasetdə elə də yeni bir hadisə deyil. Amma insanlar yenilik umur...

Xarici və yerli mütxəssislər dekabrin 4-də “Güneşli” yatağında baş verən faciənin qarşısını almağın mümkünüyü haqda fikirlər səsləndirirlər. Deyirlər ki, 1 gün əvvəldən güclü külək, hətta qasırğa olacaq haqda məlumat olub. Amma iş dayandırılmayıb, iş rejimi dəyişdirilməyi. Nəticədə 32 neftçi həyatını itirib.

Iş hənsi hallarda dayandırılmalıdır.
ucarliyiq.biz

Konkret şərtlər və tələbələr

Əmək Məcəlləsində açıq havada və dənizdə iş rejimi barədə nələr yazılıb?

Bele bir halda qanunla iş dayandırılmalı idimi?

Azərbaycanın Əmək Məcəlləsinin I bölməsinin 4-cü maddəsinin 2-ci əlavəsi məhz təbii proseslərin dinamikasına uyğun olaraq işlərin dayandırılması şərtlərini müəyyən edir:

“İlin soyuq vaxtında açıq havada və ya isidilməyən örtülü binalarda, habelə isti havalarda işin dayandırılması və işçilərə fasılələrin verilməsi şərtləri” adlanan əlavədə yazılır:

1. Havanın temperaturu 41 dərəcə Selsidən çox olan hava şəraitində açıq havada və sərinləşdirici qurğular olmayan örtülü binalarda, otaqlarda və digər iş yerlərində bütün növ işlərin görülməsi dayandırılır və işçilərə sərinləşmək üçün imkan yaradılmaqla fasılələr verilir. [225]

2. Küleyin gücü 6 bal və daha artıq olduqda, quruda kranlarla görülen bütün növ işlər dayandırılır.

3. Tikinti işləri görüldükdə aşağıdakı hallarda işlər dayandırılır:

3.1. Küleyin gücü 2 baldan artıq olduqda - kranlar qurulması üzrə quraşdırma işləri;

3.2. Küleyin gücü 3 baldan artıq olduqda - qaldırıcıların quraşdırılması və sökülməsi işləri;

3.3. Küleyin gücü 6 baldan artıq olduqda - taxta-şalban işi, habelə taxta-şalbanın sökülməsi;

3.4. Küleyin gücü 3 baldan artıq olduqda - daşınan taxta-şalbanın yerinin dəyişdiriləməsi işləri;

4. Dənizdə işləyərənək aşağıdakı hallarda işlər dayandırılır:

4.1. Küleyin gücü 4 baldan artıq olduqda - ayrı-ayrı özüllərdə kran gemiləri vasitəsilə tikinti-quraşdırma və sökülmə işləri;

4.2. Küleyin gücü 4 baldan artıq olduqda - dəniz neft-mədən qurğularının sökülmə işləri;

4.3. Küleyin gücü 4 baldan artıq olduqda - dəniz özüllərində buruqların quraşdırılması, sökülməsi və

da barjlara, kran gəmilərinə yükverme və yükbaşaltma işləri;

4.3. Küleyin gücü 8 baldan artıq olduqda - qazma işləri aparılan quyularda alətlərin quyulardan qaldırılması ilə əlaqədar bütün işlər;

4.4. Küleyin gücü 6 baldan artıq olduqda - dəmə dəniz özüllərində istismar edilən quyularda işlər;

4.5. Küleyin gücü 6 baldan artıq olduqda - dəmə dəniz özüllərində estakadaya meydançalarda quyuların əsaslı və cari yeraltı təmir işləri;

4.6. Küleyin gücü 8 baldan artıq olduqda - özüllün və ya estakadaya meydançanın döşəməsi üstündəki işlər;

4.7. Küleyin gücü 8 baldan artıq olduqda - özüllün və ya estakadaya meydançanın döşəməsi altındakı işlər;

4.8. Küleyin gücü 4 baldan artıq olduqda - qaynaq tikişinin aşağı vəziyyətdə qoyulduğu bütün növ qaynaq işləri;

4.9. Küleyin gücü 3 baldan artıq olduqda - qaynaq tikişinin saqılı vəziyyətində qoyulduğu bütün növ qaynaq işləri;

4.10. Küleyin gücü 3 baldan artıq olduqda - qaynaq tikiş tavan vəziyyətdə qoyulduğu bütün növ qaynaq işləri;

4.11. Küleyin gücü 5 baldan artıq olduqda - ayrı-ayrı özüllərdə üzən vasitələr, qurğular olmadan tikinti-quraşdırma işləri;

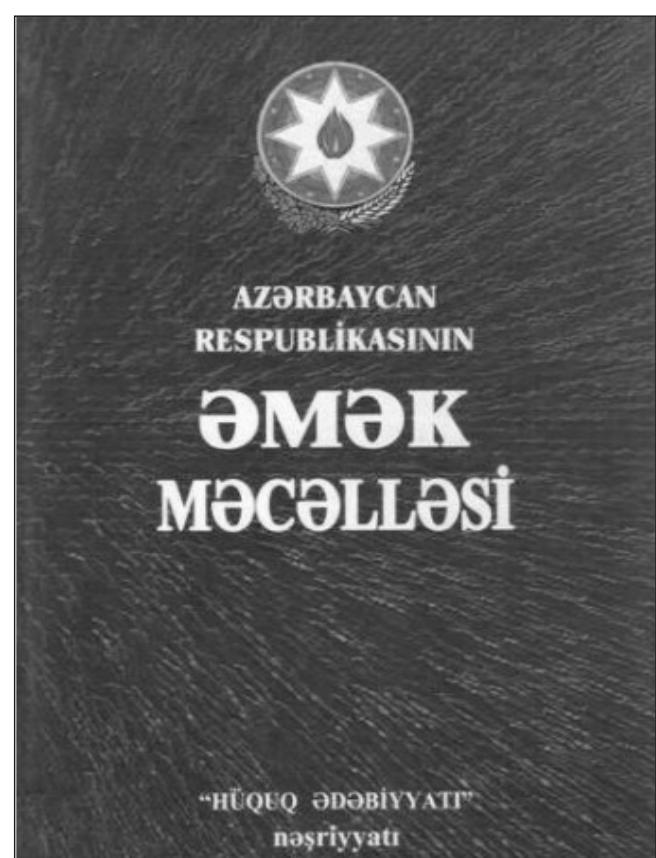
4.12. Küleyin gücü 4 baldan artıq olduqda - estakada tikinti kranla quraşdırma işləri;

4.13. Küleyin gücü 5 baldan artıq olduqda - ayri-ayrı özüllərdə üzən vasitələr, qurğular olmadan tikinti-quraşdırma və sökülmə işləri;

4.14. Küleyin gücü 4 baldan artıq olduqda - dəniz neft-mədən qurğularının sökülmə işləri;

4.15. Küleyin gücü 5 baldan artıq olduqda - dəmə dəniz özüllərində buruqların quraşdırılması, sökülməsi və

dorların qaldırılması (endiriləməsi) işləri;

6. İstehsalın fasiləsiz xarakteri olması ilə əlaqədar işi dayandırmağın qeyri-mümkün olduğu yerlərdə işin dayandırılması bir-birini əvəz edən növbələr müəyyən olunması ilə əvəz edilir. Növbələrin bir-birini əvəz etmesi həmkarlar ittifaqları təşkilatının razılığı ilə işəgötürən tərəfindən müəyyən olunur.

7. İlin soyuq vaxtında örtülü, lakin isidilməyən binalarda temperatur Selsi ilə müsbət 14 dərəcədən aşağı olduqda, işçilər fasılələr verilir və ya iş dayandırılır.

8. İşlərin dayandırılması və işinmek üçün fasılələr verilməsi, habelə bu fasılələrin sayıının və müddətinin müəyyən edilməsi işəgötürən həmkarlar ittifaqları təşkilatının birge qərarı ilə həyata keçirilir.

Bu əlavədən də görünür ki, SOCAR rəhbərliyi Əmək Məcəlləsinə uyğun olaraq dənizdə və quruda işləri dayandırmalı idi.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Rusiya Dövlət Dumasına təqdim olunan antitürk layihə - "erməni soyqırımı"nın inkar edilməsinə görə cinayət məsuliyyətini nəzərdə tutan qanun layihəsinin nə zaman müzakirəyə çıxarılmacılığı bəlli deyil.

Türkiyənin "Su-24" qırıcı təyyarəsini vurmasından sonra Ankaraya zərbə vurmağa çalışan Rusiyadakı qüvvələr bu lajihədən de yararlanmaq niyyətindərlər. Xatırladək ki, qatı antitürk mövqeli deputat V. Jirinovski Türkiyəyə qarşı "Böyük Ermenistan" kartından istifadə etməyə, ermənilərin türk torpaqlarına iddiasına dəstek olmağa çağrışmışdı. Rusyanın bezi KİV-lərinin yaydığı xəbərə görə, Dövlət Dumasının deputatları Sergey Mironov və Nikolay Levicəv tərəfindən "Rusya Federasiyası Cinayət Məcəlləsinə" və Cinayət Prosesşual Məcəllənin 151-ci maddesinə dəyişikliklərin edilməsi haqqında 938567-6 sayılı qanun layihəsi hazırlanıb. Sənədə hazırladı Rusiya Dövlət Dumasında baxıldığı bildirilir. Həmin qanun layihəsi "erməni soyqırımı"nın inkarına görə cinayət məsuliyyətini nəzərdə tutur.

Sübhəsiz ki, belə bir qanunu qəbul olunması Azərbaycanı da çətin situasiya ilə üz-üzə qoya bilər. Elə buna görə Rusiyadakı Azərbaycan diasporu ciddi narahatlıq keçirir. Bu barədə modern.az saytına Nijni-Novgorod şəhərindəki Azərbaycanlıların Milli-Mədəni Muxtarıyyətinin sədri Vüdadi Abbasov məlumat verib. V. Abbasov deyib ki, Azərbaycanın müvafiq təşkilatları, o cümlədən Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsi bu işi ciddiye almalı, önləyici tədbirlər görülməlidir.

Rusiya qondarma "soyqırım" inkar qanunu qəbul etse...

Rəsmi Bakı hələlik reaksiya verməyə tələsmir, amma narahatlıq kifayət qədərdir; politoloq: "Gözləmək lazımdır"

Rəsmi Bakı isə hələlik Rusyanın hansı addımlar atacağını qətiləşdirmədiyi üçün konkret mövqə bildirməyə tələsmir. Parlament səviyyəsində də hələlik etiraz ifade olunmayıb. Bununla belə, müşahidələr onu göstərir ki, ölkənin müvafiq qurumları durumdan narahatdır. Hesab olunur ki, Rusiya Dövlət Dumasının ermənilərin mövqeyindən çıxış etməsi Bakı-Moskva münasibətlərinə, həmçinin Rusyanın vasitəçi dövlət kimi Qarabağ münaqişəsinin həllindəki roluna xələl getirebilər.

Politoloq Şahin Cəfərli Dumanın bu qanunu qəbul edəcəyini güman etmir. Ona görə de hesab edir ki, dolğun şərh vermək üçün gözləmək lazımdı:

de olması mühüm rol oynadı. Dışlanan Türkiye artıq mərkəzdədir. Türkiyən isə anında bir neçə dəfə milli məsələ hesab etdiyi Qarabağ problemi, şübhəsiz ki, dərin qatda anlaşmalar Fransanı səhv addimindən imtinaya sövgə edə bilər. Rusiya etrafında həlqə daralsa da, dünya qorxulu hərbi dilin avtoritet olduğunu mərhələni yaşayır. Azərbaycanın Türkiyə jesti isə Rusiyani bəzən "mehriban dəst", bəzən isə "zalim qonşu" şineli geyinməyə məcbur edir.

Z.Məmmədlinin fikrincə, Azərbaycanı Türkiyən yanından ayırmak üçün Rusiya hər addıma getməye hazır görünür: "Rusyanın gələcəyinin Azərbaycandan asılılığı haqqında esaslı arqumentlər getirə bilərəm. Ancaq Rusyanın bu jestləri, hələ bundan sonra da ha cəzbədi Qarabağ kartının da işe salınması aldadıcıdır və ilhaq sənənarisinin tərkibindən başqa bir şeyə bənzəmir. Azərbaycan eləvə qıcıq yaratmadan Türkiyənin olduğu məkandan bir an da ayrılməq üstündə düşünməlidir. Əger Rusiya bu məsələdə nümayişkarən şəkildə yanlışlıq yol versə, öz daxiliində ciddi problemlərin yaranması qəçilməzdir".

□ Cavid TURAN

Azərbaycanın Taner Yıldızı niyə yoxdur?

Azər RƏŞİDOĞLU

"Günəşli" neft yatağında baş verən faciədə 30 nəfər itkin düşüb. Onlardan 7 nəfərin cəsədləri tapılıb - yerdə qalanlar da artıq halak olması qəçilməzdir.

Kimlərinsə öz vəzifəsinin öhdəsindən gelə bilməməsinin qurbanı 30 insan oldu. Baş verən hadisələr fonunda ən acı-naçlı hal o idi ki, heç kəs ne baş verdiyini bilmirdi. Hami panika içinde idi. ARDNŞ prezidenti Rövənəq Abdullayev hamının xilas edildiyini bəyan edirdi. Sosial şəbəkələrdə isə ziddiyətli məlumatlar dolaşmaqdır. Azərbaycan telekanalları yenə də konsern verirdi. Vətəndaşlar üçün yeganə məlumat mənbəyi sosial şəbəkələr idi və hər kəsin gözü məlumatlılıq fonunda çətinliklə də olsa, informasiya blokadmasını yaran Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Cəmiyyətinin sədri Mirvari Qəhrəmanlıda idi. Yalnız o, "Günəşli"de insan tələfatının olduğunu bəyan edirdi. M. Qəhrəmanlıdan sonra nüfuzlu "Reuters" agentliyi də informasiyani təsdiqlədi - 30-dan çox insan həlak olub.

Yer üzündə hər saniyədən bir 2 insan ölürlər. Hər gün dünyada aqılıdan 40 min nəfər həyatını itirir. Hər bir saatdan bir onlara insan qətlə yetirilir. Hər iki saatdan bir kimse müharibədə ölürlər.

Hər 39 saniyədən bir kimse intihar edir. Hər 26 saniyədən bir kimse avtomobil qəzasında həyatını itirir. Hər 3 saniyədən bir kimse acıdan ölürlər. Hər 3 saniyədən bir 5 yaşına çatmamış uşaqlar döyüdən köçür. Söhbət ölümündən deyil, insan taleyinə biganəlikdən gedir.

Hər kəs ARDNŞ rəhbərliyinin məlumatını gözləyirdi. Bu qurumun mətbuat xidmətinin rəhbərliyi telefon zənglərinə ümumiyyətlə cavab vermirdi. Fəlakətə bağlı yaradılmış qərargahda heç bir məlumat vermirdi. "Günəşli"de olan 84 nəfərin ailələrinin durumunu düşünən belə yox idi. Necə deyərlər, hər kəs öz kefində idi.

2014-cü ildə, Soma faciəsi zamanı daha çox nəzərləri bir sima çəkdi - o zamanki energetika naziri Taner Yıldız. İlk gündən faciə qurbanları ilə ciyin - ciyine dayanan, özünü sona qədər soyuqsanlı aparan, problemləri yerindəcə həll edən Taner Yıldız "namusu məmur necə olmalıdır" sualına bariz nümunə idi. Əsəbləri oynamış kütlənin təhqirlerinə soyuqqanlılıqla və təmkinlə cavab verən nazir "kabinetlər və katibələr" məmur olmaq mümkünür dərsini verdi. Taner Yıldız Türkiyənin üzünü ağartdı. Onun peşəkarlığı, insanlığı, səbri olmasayı, qəzəblənmiş kütlə "Davos fatehi"nin həkimiyətini ceynəye bilərdi.

T.Yıldız müxalifətin, metbuatin, sadə vətəndaşların sevgisini qazandı. Peşəkar, yerində olan kadrlar ekstremal vəziyyətlərdə qəhrəmana çevrilirlər. T.Yıldız Somanın bir nömrəli fedakarı statusunu öz əməyi ilə qazandı.

"Günəşli"de baş verənlər bütün dünya üçün bir həyəcanı signalı idil. İstənilən ölkədə belə bir faciə yaşana bilər. O cümlədən də Azərbaycan da gələcək belə hadisədən siğortalanmayıb. Dualarımız belə halin bir də yaşanmamasına yönəlib. Lakin belə hal bir dənə yaşınsa, nə baş verəsualını verməmək də olmur.

Azərbaycanın Taner Yıldızı niyə yoxdur? "Günəşli faciəsi" sübuta yetirdi ki, T. Yıldızın tam tersi olan Azərbaycan məməru kobudluğu, saymazvana və qaba davranışı ilə tanınır. Azərbaycan məməru mediatiq deyil, xalqla rəftar üzrə texnoloq sayılmaz. Bizim məmərlər başqa teyinat üzrə qəhrəməndlər. Ekstremal vəziyyətlərdə çəşəb qalırlar. Bunu "Günəşli faciəsi" zamanı da gördük...

Türkiyədə Soma faciəsinə görə 3 günlük matəm olundu. Atatürkün ölümündən sonra bu, ilk uzunmüddəti matəm ididi. Azərbaycanda isə yalnız 1 günlük matəm olundu.

2009-cu ildə Neft Akademiyasında terror hadisəsi baş verdi. Matəm olun etmək heç kəsin yadına düşmədi. Əksinə, bir neçə gündən sonra ölkəni zorla bayram etməyə məhkum etdi. Türkiye ilə fərqimiz də budur.

Somada şaxtada baş verən qəza zamanı xilasedicilər bir nəfər xilas edəndə bu sözləri deyib: "Qardaş, Mahmud orada qaldı. Məni buraxın, siz Mahmudu xilas edin. Mahmudun arvadı hamilədir. Mahmud ailəsinə lazımdır. Yalvarıram sizə, məni buraxın, onu xilas edin". Mənəvi deqredasiyaya uğramamış milletlər belə olur. Azərbaycan tam tersidir. Demokratının içinde diktator yatan, dindarının içinde kafir yatan, ateistinin içinde din yatan, zadəganının içinde gədalıq yatan saxta və riyakar cəmiyyətdə yaşamaq olduqca zordur.

Allah bizi her növ faciələrdən qorusun. Biz toy-bayram insaniyiq. Faciələrə hazır deyilik...

Sərdar Cəlaloğlu Seyxin ştatının ləğvini tələb etdi

"Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ləğv olunmalıdır"

ADP sədri
Sərdar Cəlal oğlu

Azərbaycanda dirlə bağlı ortaya çıxan problemlərin güñahkarı kimi Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinə sayır. S. Cəlaloğlu "Yeni Müsavat" açıqlamasında deyib ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi dirlə bağlı ölkədə normal iş apara bilmir:

"Necə olur ki, Allahşükür Paşazadənin idarəsi Azərbaycanda normal dini təbliğat heyata keçirə bilmir, amma kimlərsə gəlir Azərbaycanın bir kəndində dini təbliğat aparır və hakimiyətə qarşı silahlı dəstə hazırlamaq qədər təbliğat, iş aparır? Azərbaycan televiziyalarında dirlə bağlı məsələlərinə aqıq elmi müzakirəsi keçirilmir. Bunu Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi etmirsə, bu qurum nəyə lazımdır?! Ona görə də hər kəs məscidlərdə Qurani öz bildiyi kimi yanlış təbliğ edir və vətəndaşlar da

buna inanır. Çox adam var ki, Qurandan bir kəlmə oxumaq, amma kənar adamların dedikləri əsasında elə zənn edir ki, həmin fikirlər Quran-dadır. Mən həmin adamlara deyəndə ki, Quranda belə sey yoxdur, məettəl qalır. Azərbaycanda həm dini təbliğat düzgün qurulmayıb, həm dinin təşkil olunması düzgün deyil, həm də dini məsələlər öz vəzifə-

lərini yerinə yetirməyiblər. Camaat kənar ölkələrdən gelib burada təriqət yaradır, bizim din xadimlərimizin bir çoxu isə soğan, kartof, xalça alveri ilə məşğuldur. Bir dəfəlik məsələ qoyulmalıdır ki, kim biznesle məşğuldur, getsin biznesinə, dirlə məşğul olan isə həqiqətən dirlə məşğul olsun. Azərbaycanda bu gün elə bir böyük içti-

□ Etibar SEYİDAĞA

Günəşli yatağında baş vermiş dəhşətli faciənin izləri davam edir. Araşdırmaclar yekunlaşmayıb, yaralılar və ölüler bir-bir dənizdən çıxarıılır. Amma ekspertlər hadisə ilə bağlı ilginc qiyamətləndirmələr edirlər. Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin sədri Mirvari Qəhrəmanlı "Yeni Müsavat" a müsahibəsində olayı ən incə detallarına qədər təhlil etdi. Müsahibəmiz önce son durumu aydınlaşdırıldı.

- Dövlət Neft Şirkətində mətbuat xidməti, ictimaiyyətlə əlaqələr xidməti çox pis qurulub. Bu qədər həyecanlı bir vəziyyətdə ictimaiyyətin məlumatlandırılmasının və sovet vaxtında olduğu kimi, xəberin gizlədilməsini də pis hal kimi qiyamətləndirirəm. Qəza ilə əlaqədar hərəkət versiya söyləyir. Xoşbəxt Yusifzadənin deməsi ilə də razi deyiləm. Komissiyanın nəticəsi olmadan heç kimin ixtiyarı yoxdur ki, qəzanın nədən baş verdiyini desin. Məsələn, partlayış baş verən kimi mənə yazdır, xəber verdilər. Dedilər ki, orda texniki səhlənkarlıq olub. Bəlkə də olmayıb, hər halda, fəhlə adamdır, onun mənə dediyi ilkin versiya bu idi. O dedi ki, boruya qaz dolmuşdu və sair. Bütün hallarda qazla əlaqədardır.

Ən asanı odur ki, bu məsələdə şirkəti günahlandıraq. Bu, çox asandır, çünki birbaşa ünvan şirkətdir. Amma təhlükəsizliyə, sağlam iş şəraiti yaradılmasına idarənin rəhbərliyi, yəni 28 May adına Nef-Qazçıxarma İdarəsinin (*bundan sonra "28 May" idarəsi*) rəhbərliyi birbaşa cavabdehlik daşıyır. Orda baş verən qəzaya texniki təhlükəsizlik qaydalarına riayət olunmaması səbəb olubsa, bunda da baş mühəndis və onun kurasiyasındaki şöbələr məsuliyyət daşıyır. Ve əsas məsələ - platformanın rəisi var. Bütün məsuliyyət onun üzərindədir. Sonra gəlir "Azneft", ardınca şirkət. Ən son isə Xoşbəxt Yusifzadə. Çünki bu məsələdə hamının məsuliyyət payı var.

- *İddialardan biri də budit ki, qasırğa haqqında xəbər alınan kimi platformada işi dayandırmaq lazımdır. Amma sizin sosial şəbəkədə paylaşımlarından belə anladım ki, siz platformada işi dayandırmanın doğru olmadığını müdafiə edənlərdənsiz. Niye?*

- Fasiləli və fasılısız iş var. Çox adam yazırla, insanlar platformanı tərk edənlər. Bəzən bunu yazarlar anlamırlar ki, bu, buruqdur, gecə-gündüz işləyir. Onu saxlamaq olmaz. Bir buruğun saxlanılmasına, reabilitasiyasına ne qədər vəsait sərf olunur, bilirsizmi?

yıq nəyəsə ilişib cirilib. Onu necə riçaqla aşağı salmağa çalışıblar? Bu, necə olub? Texliyə düzgün təşkil olunmayıb.

- *Xilasetmə əməliyyatının lazımı səviyyədə təşkil olunmaması ilə bağlı rəylər də var...*

kəti bunu ciddiyə almayıb. Xarici şirkətlərin də bostanına daş atmışq, amma laqeydlik göstəriblər. Ötən il Dövlət Neft Şirkətində 4 qəza hadisəsi baş verib. Bunnardan biri elə Neft Daşlarından baş vermişdi, biri də bu il

May"ın üzərinə. Onu da sübut etmək lazımdır. Elə versiyani demək lazımdır ki, özüne qarşı işləməsin.

- *Versiyalardan biri də bu yanının təxribat olması idi.*

- Mən bu versiyani, ümumiyyətlə, qəbul etmirəm. Neftçilər bir-birinə çox sadıq, etibarlı olurlar. Əsgerlik iki il birgə keçir, onlar isə 10-15 il bir yerdə qulluq edirlər. Onlar ailə kimidir, doğma olurlar. Heç vaxt ola bilməz ki, dənizin ortasında

bərliyi bu təhlükəni nəzərə alıb, önleyici tədbirlər görəməlidir. Partlayış da ola bilər, hər şey də Vaxtilə Norveçdə bütün platforma uçmuşdu. Ondan ötrü bir muzey də yaradıblar.

- *Əmək Məcəlləsi na deyir bu kimi hallarda? İşagötürən na etməlidir?*

- Əmək Məcəlləsinin 215-ci maddəsinin tələbləri pozulub. İşçilərə təhlükəsiz iş şəraiti yaradılmayıb. Mən araşdırmacları davam etdirəcəyəm. Orda nə qədər

"Bundan önceki qəza hadisələrinindən nəticə çıxarılmadı"

"Günəşli" faciəsini dünyaya ilk çatdırıran Mirvari Qəhrəmanlı: "Əsas məsuliyyət platforma rəisinin üzərindədir..."

Fealiyyəti dayandırmaqla ölkəyə nə qədər ziyan dəyə bilər. O, fasilsiz işdir. Qasırga olmamış "Azneft" dən bütün idarə və müəssisələrə telefonogramma gedir ki, güclü külək, qar gözlənilir. Daimi növbətçilik və hazırlıq gözlənilir. Bunlar qasırğaya hazır olmalıdır. Belə olan halda o qayıqlar da yoxlanmalıdır, onun nə vəziyyətdə olduğu müəyyənləşməliydi, asılmağı da, yanğından mühafizə mexanizmləri də. Həm misin yoxlanılması, nəzərətə götürülməsi "28 May"dan olmalıdır. Əsasual odur ki, qəzaya hazırlıq vəziyyəti nə seviyyədə olub. Onu komissiya müəyyənləşdirəcək.

- *Komissiyanın rəyi hazır olmasa da, şahidlərin ilkin rəylərinə əsasən qayıqların nasaz durumda olması, xilasedici jiletlərin çatmaması tələfat və itkilərin əsas səbəbləri sırasındadır.*

- Həm nəzaret zəif olub, həm də təhlükəsizlik tədbirləri yerinə yetirilməyib. İnsanlar özlərini itiriblər. Jiletlər elə qayıqların içində qalıb. Çünkü dənizdə jiletləri tapıblar. İnsanların bu vəziyyətdə onu əynində çıxmazı qeyri-mümkündür. Bu insanların əynində jilet olaysı, yenə də ehtimal vardı. Çünkü işq yanır, suyun üzərində qalma ehtimalları vardi. Daha bir məqam isə qayıqların düzgün bərkidilməməsidir. Necə olur ki, qayıqlar bağlandıq yerdə düşsün? Bu qayıqlara niyə berabər sayda insanlar mindirilməyib? Yəqin ki, kimse basabasla minib. Qayıq niyə cırılmalıdır? Deyirlər ki, qa-

- Keyfiyyəti yüksək qiyamətləndirmirəm. Texliyə birinci "28 May"ın özündə olmalı idi. Dövlət Neft Şirkətinin tərkibində Xəzər Dəniz Donanması idarəsi vardı, onun içərisində xilasetmə ilə əlaqədar şöbəsi, neft şirkətinin irihəcmli gəmiləri vardı. "28 May"ın özünün qasırga xəbərdarlığı olduqda o iritutumlu gəmilər yaxınlarda olmaliydi. Amma onların gəmiləri yox idi. BP-dən gəmi istədilər. Niye BP-dən gəmi istəyəsi oldular? Bunların sovetdən qalma nə qədər gəmiləri var idi, bilirsizmi? Coxu da yanğınsöndürmə gəmiləri. Bunlar alınıb hamisi başqa-başqa qurumlara verildi. Dövlət Neft Şirkətini ediblər ikinci bündə. Neft şirkəti köhnə yataqlara sərməyə qoyur. Onların inkişafına vəsait ayırmadansa, bütün nazirliklərin işini Dövlət Neft Şirkətinə həvələ ediblər. Əli-qolu qırılmış vəziyyətdə. Dövlət Neft Şirkəti də Fövgəladə Hallar Nazirliyini çağırıb. Halbuki ilkin xilasetməni özü edə bilməyib. Adamların dənizdə düşməsinə, ölməsinə səbəb texliyənin düzgün təşkil olunması oldu.

- *Boruların çürüməsi, düzgün quraşdırılmaması kimi məsələlər də səbəblər sırasında göstərilir. Səhv etmirməsə, sizin də qəzədan önce dəfələrlə bu barədə açıqlamalarınız olub.*

- Köhnə yataqlarla əlaqədar hər zaman həyecan təbili çalışram. Hər il illik həsabatımız olur. Orda qeyd olunur ki, neftçilərdən nə qədəri dünyasını dəyişib və nüye dəyişib. Dövlət Neft Şir-

"Həç vaxt ola bilməz ki, dənizin ortasında kamikadze tapılsın..."

yaşındı. O qəza hadisələrinden nəticə çıxarılmayıb, çıxarılmadı, əvvəldən inventarzasiya aparılmışdır. Bu, estakadalara aiddir. Neft Daşlarına aiddir. Bunun səbəbi də Dövlət Neft Şirkətinin ikinci dövlət bündəsinə çevriləsidi. Platformalar estakadalara nisbətən cavandır. Məsələn, bu, 84-cü ildə qurulmuş, təhlükəsizlik qaydalarına tam uyğun platformlardır. Təbii ki, indiki "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" platforması ilə müqayisə oluna bilməz. Ona görə ki, zamana uyğun texnikalar və mühəndislər var. Onlar nə zaman tikilib, bunlar nə zaman.

Amma boruların çürüməsi olsaydı, tamam başqa nəticələri olardı. Deyirlər, qaz borusunun çürüməsi var. Bunun da məsuliyyəti düşür platformanın və "28 May"in üzərinə. Onu da sübut etmək lazımdır. Elə versiyani demək lazımdır ki, özüne qarşı işləməsin.

bərliyi bu təhlükəni nəzərə alıb, önleyici tədbirlər görəməlidir. Partlayış da ola bilər, hər şey də Vaxtilə Norveçdə bütün platforma uçmuşdu. Ondan ötrü bir muzey də yaradıblar.

- *Versiyalardan biri də bu yanının təxribat olması idi.*

- Mən bu versiyani, ümumiyyətlə, qəbul etmirəm. Neftçilər bir-birinə çox sadıq, etibarlı olurlar. Əsgerlik iki il birgə keçir, onlar isə 10-15 il bir yerdə qulluq edirlər. Onlar ailə kimidir, doğma olurlar. Heç vaxt ola bilməz ki, dənizin ortasında

adam olmuşdu, hadisəni yaradan səbəblər və sair barədə araşdırmaclarımız olacaq. Buna vaxt lazımdır. Qeydiyatda olan və itkin düşən adamlar da ola bilər.

- *Ölkə üzrə yanığın barədə ilk məlumatı yayan siz olmusuz. Sosial şəbəkədəki statusunuzda. Amma da-ha çox "Röyters" agentliyinin adı hallanır. Onun da BP-yə istinadən bu xəbəri yaydığu bildirilir...*

- "Röyters" BP-ye istinad edə bilmez, düzgün eləmir. Bütün informasiyaları bizim təşkilat verib, mən vermişəm. Sosial şəbəkədə yaydım önce xəbəri. Sonra İlham Şabanla əlaqə saxlayıb dedim ki, İlham, kimi tapırsansa tez xəbər elə, vəziyyət çox ağırdır. Çünkü yanığın başlayan kimi oradakı uşaqlar mənə xəbər verdilər. Yarım saatdan bir informasiyani vermişəm, dediklərim də doğru olub. Təəssüf ki, bizim media organları mənim yazdığını xəbərlər əsasında cəmiyyəti məlumatlandırmaclar. Hətta Rusyanın kanalları da mənə zəng elədi, bütün dünya yazdı, amma Azərbaycan mətbuatı cəmiyyəti məlumatlandırmamadı. Mənə inanın ki, əgər əlimin altında dəqiq məlumatlar olmasa, mən heç zaman onu yazmağa risk etmərem.

- *Bəs bu xəbərləri yaydığınız üçün sizə hər hansı təzyiqlər oldum?*

- Xeyr, heç bir təzyiq olmadı. Təzyiqi eləmək istəyənlər bütün gün facebook səhifəmi izleyiblər. Özlərdən də eştidim ki, məndə heç bir səhv olmayıb.

□ Sevinc TELMANQIZI

Dekabrin 7-də Sabirabad Rayon Məhkəməsində müxalifat lideri Pənah Hüseynin yeddi qohumunun məhkəməsi keçirilib. Musavat.com-un xəbərinə görə, hakim Firdovsi Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən qohumların vəkilləri çıxış ediblər.

Vəkil Rəşad Mehdiyadə bildirib ki, inдиye qədər ittihəm olunan şəxslərin vəkillərinin verdiyi vəsatətlər qəbul olunmayıb. O, bir neçə gün əvvəl tərəflər arasında bənişq əldə olunmasını müsbət və mü hüüm addım hesab edib.

Həmçinin bildirib ki, hüquqlarını müdafiə etdiyi şəxslərin əməli xuliqanlıq

deyil: "Tərədilmiş əməlin xuliqanlıq olub-olmaması aydınlaşmadı. Vəsatətlərdə biz istəyirdik ki, bu, dəqiq araşdırılsın. Cinayet işi başqa maddələrlə-127.1 və 128-ci maddələrlə başlıdı, xuliqanlıqla bağlı madde sonradan tövüs olunub, bununla bağlı ittihəm verilib. Əmlənin niyə xuliqanlıq olması ilə bağlı bir cümlə əsaslandırma yoxdur. Xuliqanlıqla bağlı müvafiq qərarlarda, həmçinin Konstitusiya Məhkəməsinin müvafiq qərarında göstərilən əlamətlər bu işdə yoxdur. Baş vermiş hadisə ictimai yer deyil, kənddən aralıdır. Ən yaxın ev həmin yerdə 500-700 metr uzaqdadır. İttihəm olunan müdafiə etdiyim şəxslər barəsində bəraət hökmü çıxarılmalıdır".

Vəkil Ramiz Musayev isə deyib ki, təqsirləndirilən Mansur Hüseynov əslinde zərərçəkəndir. Sonradan rayon polis idarəsinin qarşısında baş verən hadisə nəticəsində zərərçəkmiş olub. Bununla bağlı hakimdən arayış da var. Mən də müdafiə etdiyim şəxse bəraət verilməsini istəyirəm".

Qarşı tərəfin, təqsirləndirilən Rəsul Dəmirovun vəkili de

deyib ki, dövlət ittihəmcisi ağır cəza istəyib. Alternativ cəza olduğu halda, ağır cəza

qanlıq deyil: "Çölnün düzündə hansı cəmiyyət olub ki, ona qarşı açıq hörmətsizlik edilib? Müdafiə etdiyim Adil Hüseynov isə hadisə yerine sonradan gəlib. Əməldə cinayət tərkibi olmadıqdan, cinayət işi başlanıbsa, xitam verilməlidir. Hakimdən bəraət vermesini xahiş edirəm".

Vəkil Mirismayıll Hadi isə bildirib ki, baş verən hadisə xuliqanlıq cinayətinin əlamətləri mövcud deyil: "Konstitusiya Məhkəməsinin qərarında da bu, əsaslandırib, qiymət verilib. Orada göstərilən xuliqanlıq əlamətləri bu hadisədə yoxdur. Hadisə kənddən kənar əkin sahəsində baş verib. Hadisədə xuliqanlıq cinayətinin tərkibi olmadıqdan, Qaşqay Hüseynov barəsində bəraət hökmü çıxarılmalıdır".

Vəkil Ramiz Musayev isə deyib ki, təqsirləndirilən Mansur Hüseynov əslinde zərərçəkəndir. Sonradan rayon polis idarəsinin qarşısında baş verən hadisə nəticəsində zərərçəkmiş olub. Bununla bağlı hakimdən arayış da var. Mən də müdafiə etdiyim şəxse bəraət verilməsini istəyirəm".

Qarşı tərəfin, təqsirləndirilən Rəsul Dəmirovun vəkili de

deyib ki, dövlət ittihəmcisi ağır cəza istəyib. Alternativ cəza olduğu halda, ağır cəza

Pənah Hüseynin qohumları

Son söz üçün vaxt istədilər

Vəkillər baş verən hadisənin xuliqanlıq olmadığını əsaslandırır ve bəraət istəyir, hakim də barışığı alqışlayır...

İstənməsini vəkil tənqid edib. O, həmçinin deyib ki, baş verən hadisə xuliqanlıq deyil, kənd sakinləri arasında uzun illər davam edən şəxsi problemlərdən irəli gələn məsələdir: "Bu, şəxsi münasibətdən irəli gələn məsələdir. Buna niyə xuliqanlıq kimi qiymət veri-

lib? Heç bir ictimai qayda pozulmayıb. Hadisə İnzibati Xətalar Məcəlləsinə uyğundur. Birinci hadisə üzrə işə bəraət verilməsini, ikinci iş üzrə de 128-ci maddə ilə tövüs olunmasını xahiş edirəm".

Bundan sonra dövlət ittihəmcisi replika hüququndan

istifadə edərək çıxış edib. O, fikrini əsaslandıraq aqır cəzaların üstündə dayanıb. Bu isə her iki tərəfin vəkillərinin yenidən replika ilə çıxışına sebəb olub.

Vəkillər vurğulayıblar ki, ekspertizanın nəticələri ibtidai istintaq şübhə altına salıb. Ifadələr təzadlıdır. Ekspertizadan sonra ifadələr dəyişdirilib. Hadisə baş verən yer de ictimai yer deyil, evlərdən əzəmətə qədər əkin sahəsidir. Vəkili istintaqın mövqeyi ile razı olmadıqlarını vurğuladılar. Onlar istintaq zamanı bununla bağlı fikirlərini çatdırıqlarında xatırlatdır. Vəkillərin sözlərinə görə, istintaq normal aparılmayıb, məsələlərə qərəzli yanaşılıb.

Hakim çıxışlarından sonra fasılə elan edib. Fasılıdən sonra isə təqsirləndirilənlərin

son söz deməsi istənilib. Təqsirləndirilənlər isə məhkəmədən vaxt istəyiblər. Dövlət ittihəmcisi buna etiraz edib və onların dərhal son söz deməsini istəyib. Məhkəmə növbəti prosesi dekabrin 14-nə təyin edib.

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin avqustunda Sabirabadın Qaraqası kəndində kənd sakini arasında mübahisə baş verib. Nəticədə kənddən kənddən kənd, əkin sahəsində Rəsul Dəmirov Adil Hüseynovu vuraraq su kanalına salıb. Bundan bir gün sonra hər iki tərəfdən qohumlar mübahisəni aydınlaşdırmaq üçün yığışıblar və dalaşıblar. Bir müddət sonra isə rayon polis idarəsinə çağırılan zaman idarənin həyətində Rəsul Dəmirov Mansur Hüseynovu vurub.

□ Röya RƏFIYEVƏ
□ Fotolar müəllifindir

Cahangir Hacıyev bütün sırlarını istintaqda açır

Sabiq bankir əmlaklarının siyahılarını, gizli bank hesablarının nömrələrini, devalvasiyadan əvvəl həyata keçirilən əməliyyatlar haqda bütün məlumatları açıqlayır

Beynəlxalq Bankın sabiq prezidenti Cahangir Hacıyev dekabrin 4-də qandallandı. Bununla da "onu həbs etməyəcəklər" deyənlərin on son argumentləri əlindən alındı. Məhkəmə "Beynəlxalq Bank işi" nə görə həbsə alınan digərləri kimi, Cahangir Hacıyevin de barəsində 4 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçdi. Əli qandallanın sabiq bankir məhkəmədən Bakı İstintaq Təcridxanasına etap olunub.

Dekabrin 7-də isə məlum olub ki, tutulandan sonra C.Hacıyev daha bir vəzifəsinə itirib. Cahangir Hacıyev barəsində həbs-qətimkan tədbirinin seçilməsi ilə əlaqədar Bakı Fond Birjasının (BFB) Müşahidə Şurasına yeni sədr seçiləcək. Bu barədə APA-nın sorğusuna cavab olaraq BFB-dən məlumat verilib. "Bakı Fond Birjasının Müşahidə Şurasının sədrinin seçilməsi birjanın sehmardarlarının ümumi yığıncağının selahiyətində olan bir məsələdir. Gələn məlumatlar onu deməye əsas verir ki, "Beynəlxalq Bank işi" və onunla əlaqə olan digər işlər üzrə də həbslər olacaq. "Yeni Müsavat" a daxil olan ən son məlumatlara görə, Cahangir Hacıyev ev dustaqlığında olduğunu son aylar ərzində istintaqla six eməkdaşlıq edib. Bütün əmlaklarının siyahılarını, gizli

bank hesablarının nömrələrini, devalvasiyadan bir neçə gün əvvəl həyata keçirilən bank əməliyyatları haqda bütün məlumatları ifadələrinə daxil edib. Onun qudası Eldar Mahmudovun əleyhinə ifade

"Beynəlxalq Bank işi" üzrə de istintaq aparan qrupun üzvüdürler.

Yəni Eldar Mahmudovun həbsi üçün DİN müstəntiqləri də Baş Prokurorluq qarşısında vəsatət qaldıra, Eldar Mahmudovun qudasının ifadesi əsasında hebsini tələb edə bilərlər. Bununla belə, oktyabrın 17-də işdən çıxarılan milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun niyə həbs edilməməsi ətrafında müəmməli vəziyyət davam edir.

Onu tutduğu vəzifədən uzaqlaşdırılan sonra belə xəberlər yayılmışdır, Eldar Mahmudov barəsində ev dustaqlıq tədbiri seçilib.

Bu arada sabiq nazirin saxlanılma yeri haqda da məlumat almışdır. Bir neçə gün əvvəl qədər belə məlumat vardi ki, E.Mahmudov Xüsusi Dövlət Mühafizə İdarəesi əməkdaşlarının ciddi nəzarət altında Bakı ətrafindəki dövlət

bağlarından birində saxlayırlar. Onu həmin bağ evinə oktyabrın sonunda Badamdarlıq dəbdəbeli imarətdən çıxarılaraq yerləşdirildiyi bildirildi. Son məlumatlara görə, Eldar Mahmudov həmin bağ evindən növbəti dəfə dindirilməye aparıllarən ciddi ürək krizi keçirib və MTN-in Bilgə qəsəbəsində yerləşən sanatoriyasına aparılıb. Onun dindirilib-dindirilmədiyi haqda dəqiq bilgi yoxdur. Amma sabiq nazirin "istintaqla əməkdaşlıq etdiyi" deyilir. Onun və noyabrın 12-də prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə rabitə və yüksək texnologiyalar naziri vəzifəsindən azad olunan Əli Abbasovun dekabrin sonuna qədər həbs olunaqları xəberi də var.

Baş Prokurorluğun son məlumatına görə, MTN-dən qovulan 19 sabiq vəzifeli şəxs Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə həbs olunub, 1 nəfər ev dustaqlıq edilib, istintaqdan yayının 1 şəxs barəsində axtarış elan edilib.

Baş Prokurorluğun açıqladığı siyahıdan sonra media ev dustaqlıq edilən şəxsin MTN-in Əməliyyat-Texniki Baş İdarəsinin sabiq rəisi, general-major Natəvan Mirkətova olduğu iddia edildi. Amma 19 nəfərlək həbs edilənlər siyahısında N.Mürvətovanın adı var. Bu halda isə ev dustaqlıq edilən şəxsin, "Yeni Müsavat"ın yazdığı kimi, Eldar Mahmudov olması təsdiqlənir.

□ E.HÜSEYNOV

Türkiyəyə qarşı embargo Azərbaycana ciddi təsir etməyəcək

İqtisadçı ekspert: "İllkin dövrlərdə Rusiya alternativ bazar kimi Azərbaycana baxa bilər, ancaq..."

Moskva-Ankara münasibətləri Rusyanın "Su-24" təyyarəsinin vurulmasından sonra gərgin olaraq qalır. Münasibətlərin korlanması on əvvəl iqtisadiyyatda özünü göstərməkdədir. Belə ki, Rusiya təyyarenin vurulması ardına bir sırə Türkiye malının idxləhna qadağa qoyub və bəzi digər iqtisadi sanksiyalara başlayıb.

Maraqlıdır, Rusyanın xaricdən gətirilən meyvelərin Türkiye məhsullarına, xüsusən də kənd təsərrüfatı məhsullarına qadağa qoyması Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətinə təsir edəcəkmi? Bunu öyrənmək üçün "Vosmoy bazarı" kimi tanınan "8-ci kilometr" bazarına və bir neçə marketə üz tutduq. Həmçinin yol boyu arabalarda kənd təsərrüfatı məhsulu satan saticılardan da qiymətlərin necə olması ilə maraqlandıq.

Bazardakı qiymətlərdə artım və ya ucuzaşma müşahidə etmədi. Saticıların əksəriyəti baş veren olaylardan xəbərsiz olsalar da çoxu məlumatlı idi. **Meyvə-tərəvəz satıcısı Ənvər Memmedov** deyir ki, qiymətlər yeni ilə yaxın bahalaşacaq: "Qiymətlər bayramqa-bağı qismən bahalaşır. Həmdə qışda yaya nisbetən bahalaşma olur. Sonrası ne olacaq bilmirəm. Onsuz da

zaq məhsullarında da baha-laşma vardi. Belə ki, duru yağlarda 20-30 qəpik, banka yağlarda 20 qəpik, düyüdə 10-30 qəpik, çaylarda isə 10 qəpik bahalaşma vardi.

İqtisadçı ekspert Elşad Əliyev isə əksinə, embargo tətbiq edilərsə, qiymətlərdə ucuzaşma olacağını deyir: "Əgər Rusiya Türkiyədən kənd təsərrüfatı məhsullarını alırsa, bizdən alacaq deməkdir. Həmçinin Türkiye də məhsullarını Azərbaycana daha çox satmali olacaq ki, bu da bazarda bolluq olacağını deməyə əsas verir. Bolluq oldu-ğu təqdirde isə qiymətlər qismən aşağı düşəcək. Amma nə qədər ucuzaşsa da hazırlı əmək haqları ile yaşamış çətindir. Ən ucuz qiymət belə bizi görə olduqca bahadır".

Ümumi qiymətlərə gəlin-

ce isə soğan 70-80 qəpik, kartof 1 manat, 1 manat 20 qəpik, pomidor 70 qəpik 1 manat arası, badımcan 50 qəpik, bibər 5 dənəsi 1 ma-

nat, limon 1 dənəsi 30 qəpik, kələm 70 qəpiye satılırdı. Ə-

siya bazarları Azərbaycanlı biznesmenlər üçün heç də cəlb edildi. Neticədə bu istiqamətdə ixracın göz-lənilən səviyyədə artımı baş vermedi. Düşünürəm ki, Türkiye ilə bağlı bu situasi-

yada da analoji veziyət yaranacaq. Türkiyədən idxlə olunan məhsullara embargo tətbiqi Azərbaycan-dan idxlərin artımına səbəb olmayacaq".

Ekspert illkin dövrlərdə Rusyanın alternativ bazar kimi Azərbaycan məhsullarına baxa biləcəyini dedi: "İllkin dövrlərdə Rusya alternativ bazar kimi Azərbaycan məhsullarına baxa bilər. Azərbaycanlı sahibkarlar da bu fərsətdə istifadə etməyə cəhd göstərə bilərlər. Amma ümumi götürdükde bu istiqamətdə ciddi irəliliyə olmaya-çaq və növbəti dövrlərdə Ru-siya bazarlarına çıxmış im-kanı məhdud olan türkiyəli iş adamlarının, Türkiye istehsalçılarının Azərbaycan ba-zalarına yol tapması məqbul görünür ki, bu da sonda büt-tün məhsulların qiymətinin ucuzaşacağı deməyə eəsas verir".

□ **Günel MANAFLİ**

Kişilər!!! Axırıncı sans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, ne də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətlə, qısa müddətə və tam müalicəsinə d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayıraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıl-xayalıqdə sizilti, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələr)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkısaflılığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (*enurez*)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gece ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteokondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Hekimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Dəm qazı Bakıda daha iki can aldı

Dəm qazı Bakıda 2 nəfərin həyatına son qoyub. Lent.az Daxili İşlər Nazirliyinə istinadən xəber verir ki, dekabrın 5-də Xətai rayonu ərazisində yaşayan Vüqar Adıgozəlov mənzilində dəm qazından zəhərlenərək ölüb. Bundan başqa, Sabunçu rayonunun Pirşağı qəsəbəsində yaşayan Aynur Məmmədəva evinin hamam otagiında dəm qazından zəhərlenərək ölüb, qızı Banu və oğlu Əlişah isə xəstəxanaya yerləşdiriliblər. Məlumatə görə, qəsəbədəki fərdi yaşayış evində yaşayan 1977-ci il təvəllüdü Aynur Məmmədəva 8 yaşlı qızı Banu və 9 yaşlı oğlu Əlişahı hamamda çızmışdır. Bu zaman qaz sobasından çıxan dəm qazı hamam otágına dolub. Ana və 2 uşaqı qazın təsiri ilə huşunu itirib.

A.Məmmədəvanın həyat yoldaşı onların hamama girməsindən yarım saat keçməsinə baxmayaq çoxmamalarından narahat olub və qapını döyüb. Hamamdan səsin gəlmədiyini görən ailə başçısı qapını sindirib və xanımı ilə övladlarının huşşuz vəziyyətdə yerdə qaldığını görüb. O, ailə üzvlərini avtomobile dərhəl xəstəxanaya gətirib. Lakin artıq gec olub və 38 yaşlı A.Məmmədəva keçinib. Tibbi müdaxilədən sonra orta məktəbin 2-ci və 3-cü sinfində oxuyan uşaqların həyatı üçün yaranmış təhlükə sovuşub.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

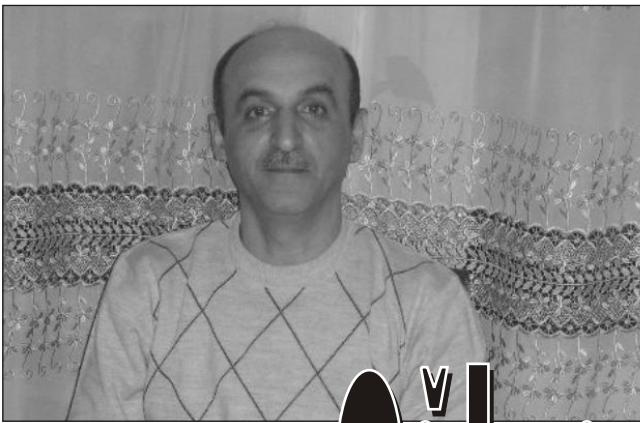
Almanianın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparati ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi mözələmdən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyətində 2 maşınıq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jaluz qapıları var. Tavani lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrlılıqda da istifadəyə yarayır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var. Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

"Ateş düşdüyü yeri yakar" deyə, məşhur türk atalar sözü var. Bu dəfə də atəş əvvələc düşdüyü yeri yandırdı: 63 neftçinin çalıştığı Gənəşli yatağı alovlar arasında qaldı. Bu alovun acısı neftçilərin sevdiklərini və ardınca bütün Azərbaycanı yandırdı.

İndi ortada olan faciə həmimizindir. Qəza baş verən günün sabahı neftçilərimizin yaridan çoxu xilas edildi. 29 nəfər isə həm ailələrinin, həm də bütün Azərbaycanın gözünü Xəzərdə qoyub. Heç kim onları geri qayıtmayacağına inanmaq istəmir. Elə ailələri kimi... Hər kəsdə bir ümidi var. Bəlkə hardasa, kimse onları sağ tapar deyə...

İtkin düşən neftçilərdən biri də Rəsulov Elşad Balaoğlan oğludur. 44 yaşlı neftçi ailəsini gözü yolda qoyub. İki uşaq atasının itkin düşməsi xəbəri oğlunun doğum gündündə ailəsinə çatıb.

"Yeni Müsavat" olaraq Rəsulovlar ailəsinin dərdlərinə şərik olmağa, onlara səbr diləməyə çalışdıq. Düzdürü, təskinlik verənlər çox olsada, ailənin gözlödiyi yalnız şad xəbərdir. Övladları və xanımı evin başçısının sağ olması xəbərini eşitmək isteyirlər.

E.Rəsulovun xanımı ilə telefon danışığımızda bize dediyi sözlər qan dondurur. Evlərinə getməyimizə razılıq verən Vüsələ xanım "gələndə Elşadı da getirin" dedi. Səmimi etiraf etmek istərdik ki, bu sözdən sonra Rəsulovların evinə getmək fikrindən o andaca daşınmışdıq. Çünkü bu söz qarşısında çərəsizlik insanı məhv edir. Vüsələ xanımın danışığın sonunda "gəlin, gözləyirik" deməsi bizi onlara getməyə vadar etdi.

Bizi binanın həyətində Rəsulovlar ailəsinin qonşuları qarşılıdı. "Onlar da sizi gözləyir" deyərək bizi evə apardılar. Bütün qohumlar kiçik bir evdə toplaşıblar. Onlar çətin gündə Rəsulovlar ailəsinə dəstək olmaqla yanaşı şad xəber gözləyirdilər. Hər qapı açılanda içəri girən, hər zəng gələndə dəstəyin arxasındaki şəxsin verəcəyi xəbərə diqqət kəsiliblər.

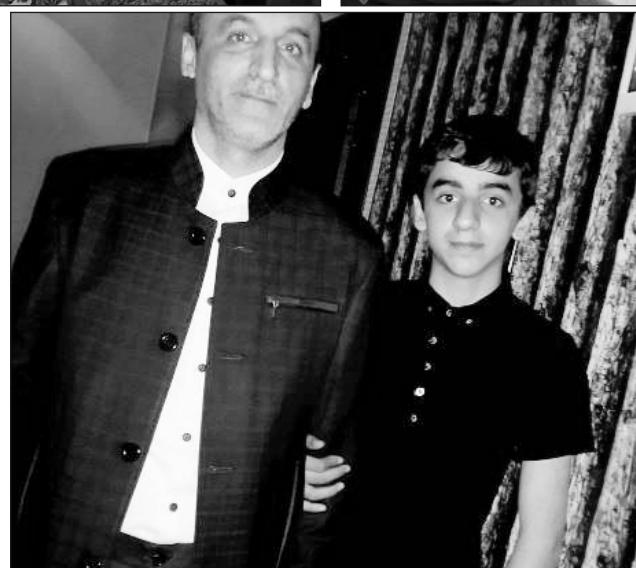
Oğlunun doğum günündə itkin düşən neftçinin dəhsətli həyat həkayəsi

Neftçinin xanımı: "Elşadın soyuğa dözümü yox idi..."

Vüsələ Rəsulova hadisənin baş verdiyi gün yaşananları danışır. İlk cümledə öyrənir ki, həmin gün onlar Elşad Rəsulovdan zəng gözləyirlər. Çünkü hadisə baş verən günün səhəri- dekabrın 5-i övladlarının doğum günü imiş: "Elşad hər dəfə uşaqların doğum günündə saat 12-ni keçən kimi zəng edərdi. Biz də ondan zəng gözlöyirdik. Həmin gün onuna danışmışdıq. Amma bilirdik ki, 12-dən sonra dekabrın 5-i olan kimi yenə zəng edəcək. O gün danışında Elşad mənə demişdi ki, get bazarlıq elə, uşağın doğum gününü qeyd edin. Biz istəyirdik ki, o gələndən sonra olsun. İşə çıxanda telefon yanlarında olmurdu. 12-də zəng gözlədik, amma etmədi. Sonra telefonuna zəng çatmadı. Partlayışın olmasına da feysbuqdan uşaqlar oxudu".

Partlayış xəbərindən sonra ailə üzvləri heyəcanla Elşad Rəsulovla əlaqə saxlamağa çalışıblar. Vüsələ xanım deyir ki, həmin an Elşad Rəsulovun telefonuna zəng çatıb. Amma uzun müddət cavab verməyib: "Elə bil yerin altında idik. Zəng etmədiyimiz yer qalmamışdı. Elşadə zəng elədi. Sonra onun telefonunu

iş yoldaşlarından biri açdı. neçə dəfə danışdıq. Atamla danişa bilmədik".

İtkin düşən neftçinin qızı Aysel bu il Bakı Dövlət Universitetinə qəbul olub. Ailədən sonuncu dəfə Ayşel atası ilə danişib: "Hədəsənən yarım saat əvvəl atamla danişdim. Dedi ki, burda güclü külək var. Orda hava necədir? Dedik soyuqdur. Hadisə 17:40-da olub. Amma biz gecə saat 1-də xəbər tutmuşuq. Feysbuqdan oxuduq ki, partlayış olub. Sonra atama zəng etdik. Telefonuna zəng çatırdı. İş yoldaşları ilə danişa bildik. Dedilər ki, qəza olub, Elşadgil qayıqdadır. Həmin telefonla bir

havada tez-tez zəng edirdik".

Elşad Rəsulov təkcə öz ailəsinin başçısı deyildi. O, vəfat edən bacısının 3 övladına da atılıq edirdi. 44 yaşında böyük qardaşını itirən Elşadın çıyılardırda qardaşının ailəsinin də məsuliyyəti var idi.

Vüsələ Rəsulova Elşadın qayıdacağından ümidiñi üzməyib: "Bacısının üç övladına atılıq edirdi. Qızlardan birinin nişanı olmuşdu. Gələn ay toyu olacaqdı. Hamisinin yükünü üstümdə qoydu. Nə olar, özü sağ gələsin. Gözümüz yoldadır. Bizimki səbrdən keçib. Ölüm xəbərini gözləmirəm. İşdən çıxmamasını istəyirdik. Amma qızına görə çıxmırı. Qızımız bu il universitetə qəbul olub. Deyirdi ki, pensiyaya az qalıb. Vaxt başa çatsın, çıxacam".

Ailə hadisənin dəhsətini Elşad Rəsulovun iş yoldaşlarının ziyyətindən sonra öyrənib. Vüsələ xanım deyir ki, sağ qalan neftçilər bu gün onları ziyyət edib: "Elşadın iş yoldaşları bizə gelmişdilər. Hadisənin neçə baş verdiyini danişdilar. Elşad adlı iş yoldaşı dedi ki, qayıq qırılıb, onlar suya düşübələr. Gözlərinin qarşısında çabalayıblar. Elşadın soyuğa dözümü yox idi..."

Hadisədən xəbər tutan- dan sonra dekabrın 5-də ailə üzvləri Zığ qəsəbəsində yaradılan qərargaha toplaşıblar. Axşam saatlarına qədər gözləsələr də bir xəbər ala bilməyiblər. Mərkəzi Neftçi- ler Xəstəxanasına gelən ailə burada yaralı neftçilər arasında Elşad Rəsulovu tapa bilməyib.

Vüsələ xanımın qarda- şı Vüqar Məmmədov deyir ki, elə bu vaxt biliiblər ki, Elşad Rəsulov dənizdə qırılan qayıqda olub: "Xəstəxanada yaralılar görəndə bildik ki, onlar yoxdur. Mən gecə saatlarında Elşadın iş yoldaşı Mahalla danişirdim. O mənə demişdi ki, Elşadgil olan qayıq qırılıb. Mahal Allah ümidiñine platformada qalib. Onlar qayıqları endirib. Özləri qalıblar orda".

Ailənin bütün üzvləri deyir ki, hadisə zamanı neftçi- lərin xilasedici jileti olub.

"Xilasedici jiletləri olub. Elşadgil hava küləklə oldu- gündən jileti səhərdən geyiniblər. Ümidiñiz o jiletedir. Elşadı o jiletə görə tapa bilərlər" deyən Vüsələ xanım ümidiñlərini itirmədiklərini bildirdi.

Söhbət zamanı evdə olan qohumlar, aqsaaqqallar hərədən səbr diləyir, Elşad Rəsulovun ya ölüsunü, ya da dirisini gözlədiklərini deyirlər. Lakin onun ailə üzvləri "Allah səbr versin", "heç olmasa, ölüsu gələsin" fikirlərini qətiyyən qəbul etmir...

Elə bizimlə sağıllaşan- da Vüsələ xanımın son cümləsi də belə oldu: "Elşadın sağ olması xəbərini bizə ilk siz verin..."

□ İlkin MURADOV,
Məhəmməd TÜRKMƏN

ÜSAVAT

Son səhifə

N 273 (6301) 8 dekabr 2015

Evdə dişlərinizi ağarda bilişiniz

Bahalı mehsul və ya müalicelərə tonlarla pul xərcləmədən dəha ağ dişlər istəyirsiniz? Xoşbəxtlikdən diş ağartma üçün möcüzəvi nəticələr verən və karbonat maddəsi çay, qəhvə, siqaret və digər ərzaq və içkilərin səbəb olduqları ləkələri aradan qaldırma mövzusunda olduqca təsirli bir maddədir. Bir neçə damla limon suyu və bir çay qaşığı karbonatı bir fincanda qarışdırın. Qarışığı məcun qatılığında gələnə qədər qarışdırmağa davam edin. Əldə etdiyiniz pastanı bir diş firçası istifadə edərək ya da barmağınızın ucuyla dişlərinizə tətbiq edin. Pastanı xüsusilə dişlərinizin ləkəli hissəsinə iki dəqiqə ərzində ovaraq tətbiq edin. İki dəqiqədən çox istifadə etməməyə diqqət edin. Əks təqdirdə, diş minası aşılana biler. Bundan başqa karbonat dadının çox gözəl olmadığını da xatırlatmadan keçməyək. Tətbiq etdikdən sonra qalan məcun artıqlarını ağızınızdan bol su ilə çalxalayaraq tüpürün və təmiz bir diş firçası ilə normal bir diş pastası istifadə edərək dişlərinizi firçalayın. Karbonat və limon suyu ilə diş ağartma əməliyyatını bir gün tətbiq edin, bir gün ara verin. Bu şəkilde 7 tətbiq etdikdən sonra 2 həftə ara verin və əgər dişləriniz hələ kifayət qədər ağ deyilsə təkrar 7 tətbiq edə bilərsiniz. Dişlərinizin 5 dəqiqə əvvəlki vəziyyətləri ilə pastanı tətbiq sonrakı bəyazlığını qarşılaşdırığınızda mükəmməl nəticəni görəcəksiniz.

Rus və fransız cütlük idealları olan kukllara benzəmək üçün böyük bir sərvət xərcləyiblər. İki il əvvəl 20 yaşlı rus Anastasiya Reskos və telefon mağazası sahibi olan fransız Quentin Dehar bir tədbirdə tanış olublar. Həmin gündən sonra cütlüyin hər ikisinin həyatı dəyişib. Belə ki, Anastasiya Barbi, Dehar isə Kenə benzəmək üçün bir neçə dəfə əməliyyat edilib. Onlar bir-birlərini gördükleri zaman çox bəyənilər sevərlər, sonra dayışmaya qərar veriblər. Bu günə qədər Anastasiya əməliyyatlara 129 min 700, Quentin isə 79 min 300 dollar xərcləyib. Anastasiya siyə əməliyyatına 10 min, burnuna 6 min 500, botoks üçünse 750 dollar xərcləyib. Digər tərəfdən isə Quentin əməliyyat-

lara 6 min, botoksa isə 2 min xərcləyib. Anastasiya bu günə qədər 100-dən çox Barbi kuk-

Feysbuk intiharlarının qarşısını almaq üçün xidmət yaradıb

Feysbuk son zamanlarda istifadəçiləri arasında artan intihar hadisələrini azaltmaqın yeni yollarını axtarır. Milli.az xəberler.az-a istinadən xəbər verir ki, feysbuk istifadəçilərinin intihar etməsinin qarşısını almaq üçün yeni xidmətinə istifadəyə verib. Araşdırımlar nəticəsində məlum olub ki, bu istifadəçilərin yaşadıqları böhranlardan və paylaşımardan, bayanma sayında və digər məsələlərdə özünü göstərir. Feysbukun tədqiqat grunu "intiharnın qarşısını almaq" adlı xidməti istifadəyə təqdim etdiyini bildirib. Hazırda sınaq mərhələsində olan "intiharnın qarşısını almaq" xidməti Avstraliyada sınaqdan keçirilir. Feysbuk edilən intihar hadisələrinin çoxunda intihar edən istifadəçilərin əvvəldən feysbuka qeyd etdiyini müəyyənləşdirib. Feysbuk səlahiyyətləri bu hərəkətin yanlış olduğunu bildirərək, istifadəçiləri niyyətlərindən daşındırmağı sinayacaq. Bu sistem istifadəçilərin feysbuk dostları vasitesilə reallaşacaq. Feysbukda dost sizinə olan birinin intihara cəhd edəcəyini düşünürsünüzse, bu xidmet vasitesilə hemin profili eləvə edərək feysbukun hemin istifadəçini nəzarətdə saxlamasını təmin etmək olar. Feysbuk əldə edilən məlumatlardan sonra istifadəçiyi intiharnın səhv addim olduğunu izah edən və bu niyyətdən imtina etməsinin səbəblərini açıqlayan bir nəqəmətub göndərəcək. Eyni zamanda xidmət həmin istifadəçinin psixoloji dəstək alması üçün yerli təşkilatları da məlumatlandıracaq.

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.300

QOÇ - Kifayət
qədər uğurlu
gündür. Planları
nizin əksəriyyəti müsbət
müstəviyə yaxınlaşacaq.
İşlə bağlı əsaslı dönüše
nail olmaq istəyirsinizse,
nüfuzlu şəxslərlə əlaqələri
dərinləşdirin.

BÜĞA - Ulduzların düzümü gün ərzində ovqatının xoş olacağını bildirir. Əger vaxt təpib müqəddəs ziyarətgahlara baş çəksəniz, daxili sixıntılarınız da səngiyəcək. Sevgiye laqeyd qalmayıñ.

ƏKİZLƏR - İştirakçıı olduğunuz hadisələri özünüzdən yaxşı analiz edən yoxdur. Deməli, gün ərzində külli-ixtiyar öz əlinizdə olacaq. Ulduzlar əksər sahələrdə müdafiənizdə duracaq.

XƏRÇƏNG - Təxminən saat 15-e qədər gərginliklə baş-başa qalacaqsınız. Ola bilsin ki, ünsiyətdə olduğunuz bəzi şəxslərlə mübahisələr də cəlb olunacaq. Bu səbəbdən "qatığa ağ deməyə" çalışın.

ŞİR - Yaxşı olar ki, bütün vaxtınızı adı işlərin həllinə yönəldəsiniz. Hər hansı risk və ya yeni iş uğursuzluqla nəticələnəcək. Pul sövdəleşmələrindən isə ümumiyyətlə kənar durun.

QIZ - İşgüzar sövdəleşmələr üçün ideal vaxtdır. Çalışın ki, müsahiblərinizin ədaləti rəyi ilə hesablaşasınız. Yalnız bu halda perspektivli gələcək barədə düşünməyə dəyər.

TƏRƏZİ - Müəyyən məsələlərdə özünüze aldatmayın. Sözlə deyil, əməllərinizlə özünüze qarşı rəğbet oyadın. Götü qübbəsi bu gün qarşınıza yeni və xeyirxah adamlar çıxarıcağı bildirir.

ƏQRƏB - Lovğalıq, özündən razılıq və hər şeyə qərəzli yanaşmaq sizə başucalığı getirən deyil. Odur ki, etrafda olanlarla mülayim və səmimi davranışmağa çalışın. Axşama yaxın sevinçəksiniz.

OXATAN - Ayın ən uğurlu günlərdən birini yaşayacaqsınız. İster fəaliyyətdə, ister qarşılıqlı münasibətlərdə, isterse də məhəbbət müstəvisində işləriniz qənaətbəxsə olacaq. Özünüze inanın.

ÖGLAQ - Hiss olunur ki, insanlar yaşı-yavaş sizi başa düşməyə meyl edir. Deməli, daxilinizi narahat edən ideyaları açıqlamaq olar. Bu gün yalnız Tanrıya xoş gedən hərəkətlər edin.

SUTÖKƏN - Əsas deviziniz müqəddəs Avestada göstərilən "Xeyirxah Fikir, Xeyirxah Söz, Xeyirxah Əməl" olmalıdır. Gün ərzində Ali Həqiqətə çatmaq üçün məhz bu üç principə söykənməlisiniz.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü bu təqvimdə mübahisəli situasiyalara cəlb olunacağına işarə edir. Özünüze qoruyun, cılçılınızı cılıqlayın. Saat 16-dan sonra isə bütünlükə sevgiye hesr edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Deniz Sekinin həbsdən ilk görüntüləri

Bəş rollarında Oktay Kaynarca və Deniz Cakırın oynadığı "Eşkiya Dönyaya Hükümdar Olmaz" serialında Deniz Seki sevənlərə sürpriz olacaq. 13 aydır həbsdə olan müğənni Deniz Seki ilk dəfə həbsxanadan ekranda görünəcək. O, serialda ssenariyə görə həbsdə düşən Meryem Çakırbeysi obrazının (Deniz Cakır) dostu olacaq. Müğənni həbsxanada yazib bestələdiyi mahnını da ilk dəfə serialda sösləndirəcək. Qeyd edək ki, ifaçının "əzab çəkdiyimiz yer sadəcə cəhənnəm deyil, heç kimin eşitmədiyi bir yerdir" sözü sosial mediada izləyicilərini kədərləndirir (milli.az).

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ